

PRZEGLĄD PRZEMYSŁOWO-HANDLOWY

DWUTYGODNIK

WARSZAWA
KONTO w P.K.O. 1465

KOSZYKOWA 7
TELEFON 250-85

CZASOPISMO POŚWIĘCONE SPRAWOM
 PRZEMYSŁU, HANDLU i FINANSÓW

CENY OGŁOSZEŃ
za jeden raz:

za całą str.	zł. 2.50
„ połowę str.	„ 1.30
„ jedną czwartą str.	„ 70
„ „ ósmą „ „	„ 40
„ IV str. okł. 50% drożej	
II i III „ „ i miejsca specj. o 25% drożej.	

WARSZAWA, MARZEC 1926.

Przy ogłoszeniach
wielokrotnych ustępująco:

Przy 3-krotnem	5%
„ 6 „	10%
„ 12 „	20%
„ 24 „	25%

Przy wielokrotnych ogłoszeniach projektujemy klisze.

W poszukiwaniu dróg.

Sytuacja gospodarcza kraju jest nadal bardzo ciężka, jednak są pewne objawy jak zahamowanie wzrostu bezrobocia, czynny bilans handlowy, powolny lecz stały wzrost drobnych oszczędności i in., które świadczą, że kryzys przemysłowy doszedł do punktu kulminacyjnego, że napięcie przesilenia gospodarczego zmalało. Oczywiście zdajemy sobie dokładnie sprawę, że wyżej wspomniane dodatnie rezultaty naszej gospodarki osiągnęliśmy za pomocą środków sztucznych, które trzeba było zastosować w celu powetowania strat, poniesionych wskutek prowadzenia do niedawna wadliwej polityki handlowej. Również nasz eksport pod względem jakości przedstawia poważne braki i jest ilustracją trudności gospodarczych kraju; surowce i półfabrykaty stanowią najważniejsze pozycje naszego wywozu, czego nie można uznać za stan normalny. Niemniej jednak właśnie obecna sytuacja wskazuje na konieczność zastosowania takich metod i środków, które wpłynęłyby na złagodzenie obecnego położenia gospodarczego i umożliwiły na przyszłość uzdrowienie gospodarstwa krajowego. Proces ten niewątpliwie będzie powolny, ze względu na brak kapitałów, jednak właściwe zużytkowanie szczupłych środków pieniężnych, które posiadamy, pozwoli rozpocząć tę akcję sanacyjną.

Ze względu na ogólne przesilenie gospodarcze w Europie, nie możemy liczyć w naszej akcji, mającej na celu uzdrowienie przemysłu, na zagraniczne rynki zbytu, na których tylko nieliczne wytwory naszego przemysłu mogą wytrzymać konkurencję. Natomiast baczna uwaga trzeba zwrócić na rynek wewnętrzny, który jest naturalnym oparciem dla produkcji krajowej. Zdaniem naszym powiększenie pojemności tego rynku jest jednym z najważniejszych zagadnień naszej polityki gospodarczej, jest środkiem uzdrowienia przemysłu krajowego. Pojemność naszego rynku wewnętrznego zmniejszyła się jednak, zwłaszcza w ostatnich czasach, do minimum. Obok tego przemysł, handel i rolnictwo nie posiadają odpowiednich kapitałów. Rachuby na większą pożyczkę amerykańską mogą zawieść poprostu dlatego, że ekspansja gospodarcza i finansowa Stanów Zjednoczonych skie-

rowana jest świadomie nie do Europy, lecz Ameryki Południowej, a zwłaszcza Meksyku. Kapitały amerykańskie mogą tylko mimochodem zawadzić o Polskę, jeżeli będą w tem widziały doraźny interes w formie opanowania i zmonopolizowania pewnych surowców lub też dostarczenia potrzebnych nam produktów. Wobec tego przedewszystkiem musimy liczyć na własne siły i zasoby. Stajemy więc wobec zagadnienia jak najracjonalniejszego zużytkowania posiadanych kapitałów. Chodzi przedewszystkiem o zasilenie takiej gałęzi życia gospodarczego, która pośrednio wpłynęłaby na ożywienie i uzdrowienie całego gospodarstwa krajowego.

Przystępując do akcji sanacyjnej pod takim kątem widzenia, należy zadać sobie pytanie, kto zawińił, że pojemność rynku wewnętrznego zmalała, kto ograniczył swoją konsumpcję w takim stopniu, że odbiło się to niekorzystnie na przemyśle krajowym. Oczywiście zawiniłi wszyscy, ponieważ całe społeczeństwo zbiedniało i musiało ograniczyć do minimum swoje potrzeby. Trudno jest jednak podnieść zdolność konsumcyjną całego społeczeństwa, nie mając dostatecznych środków pieniężnych. Akcja ta nie może być więc zakrojona na tak szeroką skalę. Wobec tego trzeba ustalić, która grupa społeczna bierze największy udział w konsumpcji wytworów krajowego przemysłu oraz starać się podnieść zdolność nabywczą tej grupy. Nie jest to zadanie łatwe ze względu na brak ścisłych danych cyfrowych dotyczących udziału poszczególnych grup społecznych w ogólnej konsumpcji. Niemniej jednak można ustalić, kto jest w stanie skonsumentować najwięcej wytworów krajowej produkcji. Obecnie zarówno miasta jak i rolnictwo są konsumentami słabymi, lecz ze względu na liczebność ludności rolniczej—ona niewątpliwie jest dziś i prawdopodobnie będzie w przyszłości najpoważniejszym konsumentem. Rolnictwem trudni się w Polsce około 65% całej ludności, jeżeli zaś doliczyć ludność osad i małych miasteczek, która również żyje z rolnictwa, cyfra powyżej przytoczona przekroczy niewątpliwie 80%. Przytem trzeba dodać, że potrzeby rolnictwa, wyniszczono-

nego podczas wojny, są bardzo duże. Rozwój rolnictwa potrzebuje przemysłu, i przeciwnie przemysł w dużym stopniu może się opierać na rolnictwie. Stwierdzimy więc tę wzajemną zależność oraz potencjalną zdolność konsumcyjną ludności rolniczej, a nie mogąc równocześnie udzielić dostatecznej pomocy całemu życiu gospodarczemu ze względu na brak odpowiednich kapitałów, przychodzi się do wniosku, że w celu ożywienia i podniesienia całego gospodarstwa krajowego, należy przyjść z wydatną pomocą kredytową przede wszystkim rolnictwu. Idąc po tej linii należałoby roztoczyć kontrolę, aby udzielone tanie, kredyty nie zostały zmarnowane, lecz przeznaczone na inwestycje, jak: zakup nasion selekcyjnych, nawozów sztucznych, maszyn rolniczych, meljoracje rolne i t.p., mające na celu podniesienie wydajności ziemi i zwiększenie w ten sposób zdolności nabywczej ludności rolniczej. Nie potrzeba dodawać, że tego rodzaju planowa akcja musiałaby być poparta odpowiednią polityką handlową, umożliwiającą rolnictwu zbyt płodów rolnych.

Szkicując powyższy program stopniowego podniesienia i uzdrowienia naszego życia gospodarczego, nie możemy nie wspomnieć o reformie rolnej, która gdyby była rozsądnie przeprowadzona, mogłaby dać gospodarstwu krajowemu duże korzyści. Niestety, zagadnienie *par excellence* gospodarcze, było traktowane przez Sejm w ciągu kilku lat pod kątem widzenia interesów politycznych, niejednokrotnie demagogicznie. I dlatego też reforma agrarna, która miała nam przynieść racjonalny ustrój rolny, która miała zatrudnić rzesze ludności miejskiej, poszukującej pracy nawet poza granicami kraju, która wreszcie powinna była przyczynić się do stworzenia silnej podstawy gospodarczej Państwa, nie dała oczekiwanych korzyści, natomiast wprowadziła w rolnictwie stan niepewności tak szkodliwy dla rozwoju każdej gałęzi gospodarstwa krajowego. W interesie rozwoju rolnictwa leży więc usunięcie trwającej od kilku lat niepewności, zakończenie nareszcie targów zakulisowych, jakie i dzisiaj jeszcze toczą się około przeprowadzenia reformy rolnej, oraz przystąpienie do poprawienia struktury gospodarstw rolnych. Jest to tembardziej konieczne, że

już dzisiaj zaczynamy odczuwać konkurencję naszego sąsiada wschodniego, konkurencję, która w przyszłości coraz bardziej będzie się nam dawała we znaki, o ile szybko nie zorganizujemy i nie podniesiemy naszego rolnictwa.

Wydatna pomoc kredytowa, udzielona rolnictwu, zwiększy pojemność rynku wewnętrznego, co oczywiście odbije się korzystnie na przemyśle, który w ten sposób otrzyma pomoc pośrednio. Przemysł wówczas będzie mógł zatrudnić większą ilość robotników, wskutek czego z jednej strony zmniejszą się wydatki Państwa z tytułu zasiłków dla bezrobotnych, z drugiej zaś zwiększy się zdolność nabywcza robotników którzy otrzymają pracę. W ten sposób rozpocznie się proces podnoszenia życia gospodarczego, proces, który, powiedzmy to otwarcie, będzie powolnym, lecz trwałym i naturalnym.

Koncepcja powyższa bynajmniej nie oznacza, że Polska powinna oprzeć się wyłącznie na rolnictwie. Nie, musimy również dbać w równym stopniu o rozwój przemysłu. Zwłaszcza specjalną uwagę należałoby zwrócić na przemysł metalowy, przetwórczy (maszynowy), elektrotechniczny i chemiczny, nie mówiąc już o konieczności dalszego podtrzymywania i rozwijania przemysłu naftowego i węglowego, w szczególności przetwórczo-węglowego. Twierdzenie, że mamy w Polsce przerost przemysłu, oparte jest na fałszywych przesłankach. Przyczyną obecnych trudności jest przede wszystkim skurczenie się do minimum pojemności rynku wewnętrznego, a następnie ogólnoeuropejskie przesilenie gospodarcze. Niemniej jednak Rząd i Bank Polski muszą prowadzić odpowiednią politykę kredytową i nie udzielać kredytu przedsiębiorstwom źle zorganizowanym, zwłaszcza tym, które powstały w dobie inflacji i nie mają widoków utrzymania się w warunkach normalnych. Dzisiaj jednak polityka kredytowa niezawsze idzie po tej linii, która prowadzi do uporządkowania stosunków w produkcji. Przemysł nie może tylko wegetować, musi się rozwijać i udoskonalać, by móc wytrzymać walkę konkurencyjną, która w niedalekiej przyszłości może się jeszcze bardziej zaostriżyć.

Anfi.

„KSIĄŻKA”

PIERWSZA W KRAJU
SPÓŁDZIELNIA KSIĘGARSKA

WARSZAWA, KRUCZA № 26. TEL. № 258-58.

Poleca wydawnictwa własne z dziedziny:

EKONOMICZNO SPOŁECZNEJ, HISTORYCZNEJ oraz BELETRYSTYKĘ.

Dobiera i kompletuje biblioteki dla domów ludowych, związków zawod., spółdzielni i in.

Posiada na składzie druki i księgi buchalteryjne dla spółdzielni.

Przyjmuje prenumeratę pism zawodowych i spółdzielczych. Katalogi gratis.

Zamiejscowym wysyłamy za zaliczeniem pocztowym.

Obecna sytuacja w przemyśle włókienniczym.

Sytuacja w przemyśle włókienniczym, tak bawełnianym, jak i w wełnianym od początku stycznia r. b. nieznacznie, lecz stale poprawia się. Uruchamiane są fabryki, które dłuższy czas były nieczynne, powiększa się ilość dni pracy tych przedsiębiorstw, które pracowały dwa lub trzy dni w tygodniu.

Niżej załączona tablica wskazuje na stopniowe zmniejszenie redukcji pracy, wyrażone w robotnikodniach. W tablicy tej stopień redukcji pracy w wielkim przemyśle włókienniczym sprowadzono do zatrudnienia z lipca roku zeszłego, przyjmując stan zatrudnienia w tym okresie czasu za mniej więcej normalny.

Okres czasu:	Stopień redukcji pracy w robotnikodniach:		Przeciętna ilość dni pracy w tygodniu:	
	Przemysł bawełniany	Przemysł wełniany	Przemysł bawełniany	Przemysł wełniany
Od 28/XII-25 do 3/I-26	60,6%	61,0%	2,9	3,0
od 4 I 1926 do 10/I "	57	63	3,1	3,2
11/I " 17/I "	54	61,2	3,4	3,2
18/I " 24/I "	56,2%	61,6%	3,5	3,2
25/I " 31/I "	55,6%	55,4%	3,6	3,7
8/II " 14/II "	54,2%	52,6%	3,9	4,0
15/II " 21/II "	51,4%	46,1%	3,7	4,5
22/II " 28/II "	42,7%	43,4%	4,4	4,5

Tablice powyższe konstatują zmniejszanie się redukcji pracy w robotnikodniach oraz zwiększanie się ilości dni pracy w tygodniu.

W związku z powyższem stopniowo i nieznacznie zmniejsza się i ilość bezrobotnych w okręgu łódzkim.

Ilość bezrobotnych w okręgu łódzkim.

Dn. 24.XII.25	77.239	Dn. 6.II.26	99.978
" 9.I.26	86.819	" 20.II.26	97.470
" 23.I.26	99.453	" 6.III.26	92.478

Poprawa sytuacji w przemyśle włókienniczym datuje się od początku stycznia r. b.; poprawa ta narazie jednak nie miała wpływu na zmniejszenie się ilości bezrobotnych, gdyż na początku ożywienia się ruchu w przemyśle powiększano ilość dni pracy powstrzymując się od przyjmowania nowych robotników; — dopiero w miesiącu później zaczęto przyjmować robotników z liczby bezrobotnych. Liczba bezrobotnych w przeciągu jednego miesiąca, t. j. od dnia 6 lutego do dnia 6 marca r. b. spadła o 7.500 robotników.

Poprawę sytuacji w przemyśle włókienniczym wywołał sezon letni. Zapasy letnich towarów wyczerpały się tak u hurtowników, jak i w magazynach fabrycznych, popyt na nie spowodował znaczniejsze uruchomienie przemysłu. Rzykownym było by przypuszczenie, iż ciężka sytuacja w tym przemyśle już minęła i poprawa stale posuwać się będzie. Nie minęły te przyczyny, które zastój wywołały: zubożenie szerokich warstw społeczeństwa, kurczące wewnętrzny rynek

zbytu oraz drożyzna produkcji, podcinająca zewnętrzny rynek zbytu. Naodwrot eksport towarów włókienniczych, jak wskazuje załączona tablica w ostatnich dwóch miesiącach zmniejsza się, — głównie z powodu wstrzymywania się od zakupów naszych wschodnich sąsiadów.

Eksport towarów bawełnianych, wełnianych i półwełnianych z okręgu łódzkiego w r. 1925 był następujący:

styczeń	Zł. 3.120.000	lipiec	Zł. 2.080.000
lut	" 4.810.000	sierpień	" 10.461.924
marzec	" 5.720.000	wrzesień	" 7.151.243
kwiecień	" 4.628.000	październik	" 5.930.580
maj	" 2.220.000	listopad	" 3.668.070
czerwiec	" 2.418.000	grudzień	" 7.252.430

W r. 1926:

styczeń	Zł. 2.577.912	lut	Zł. 1.874.288
---------	---------------	-----	---------------

Zmniejszone cyfry eksportu raczej wskazują, iż nie należy w najbliższym czasie oczekiwać trwałej poprawy sytuacji przynajmniej tak długo, dopóki nie nastąpi potaniecie produkcji i spotęgowana możność konkurencji wyrobów polskich na rynkach wszechświatowych.

Nie pozbawione jest interesu zastanowienie się, do jakich krajów i w jakich ilościach eksportujemy nasze wyroby włókiennicze. Niżej podane zestawienie charakteryzuje nasz eksport.

W lutym r. b. wywieziono:

do Rumunii	Zł. 1.099.661
" Chin	" 178.444
" Rosji	" 65.847
" Krajów Nadbałtyckich	" 62.543
" Turcji	" 51.826
" Austrii	" 48.228
" Północnej Ameryki	" 44.029
" Litwy	" 31.870
" Anglii	" 21.437
" Północnej Afryki	" 13.671
" innych krajów	" 24.655
" Gdańska	" 232.078

Razem jak wyżej Zł. 1.874.289

Wybitnie zmniejszył się eksport do Rosji; rozmiary tegoż podają niżej załączone cyfry:

1925 rok:

sierpień	Zł. 6.145.859.64
wrzesień	" 3.201.092.86
październik	" 2.582.882.31
listopad	" 2.506.872.02
grudzień	" 5.993.310.57

1926 rok:

styczeń	Zł. 789.516.41
lut	" 65.847.—

GIEŁDA DRZEWNA W BYDGOSZCZY

z dnia 18 marca 1926 r.

T o w a r	w złotych za 1 m ³			ter- min	w runki
	trans- akcje	kupno ofiar.	sprze- daż żądano		
Dłuzycy sosn. I kl. przekr. w czubku od 25 cm. wzyż. dl. od 14 m. przec. 18 m., przec. grubość 45 cm.	—	—	47	—	franco stacja zał. d. na szlaku Inowrocław — Poznań
Dłuzycy sosn. dl. od 7 do 19 m., dl. przec. 13 do 14 m., przekr. w czubie od 10 — 40 cm.	—	—	52	—	franco woda Gdańsk lub granica polsko-niemiecka
dziomkowe kloce dęb. stolarskie, mlekkie, jasne dlug. od 3 m. wzyż, przekr. od 30 cm. wzyż, przec. 42 — 43 cm.	—	—	80	—	franco stacja okolica Hrubieszów
Deski brzożowe, zupełn. suche, cięcia 1923/4, odziomkowe gr. 60, 65, 78 mm., dlug. od 3 m. wzyż, przec. dlug. 4-50 m., szer. przec. 18/20 cm.	—	—	65	—	franco stacja okolica Rudnika nad Niem.
Deski i bale bukowe, różnych grubości I kl. tarty z kłoców odziomkowych, od przekr. 30 — 70 cm.	—	—	65	—	franco wagon państw. Przemysł
Deski jesionowe, suche grub. 21, 28, 78, mm. dl. 3 — 8 m., przec. oa. 5'30	—	—	247	—	franco stacja Stentsch łącz. z Niem.
Bale angielskie, świerkowe i jodłowe, wedl. zwycz. gdańskich.	—	362,25 za std.	—	—	franco wagon Gdańsk
Bale angielskie, jak wyżej, sosnowe.	—	351 za std.	—	—	dto
Te same IV kl.	—	273 za std.	—	—	dto
Sleepry 50/30/20.	—	11,60	—	—	dto
Kloce brzożowe, odziomkowe, przekr. w cięższym końcu 25 cm. zdowy towar.	—	24	—	—	franco wagon stacja okolica Chelm.

W poszukiwaniu:

1. Papierówka świerkowa świeżego cięcia.
2. Słupy sosnowe białe okorowane dokładnie według listy kupującego.
3. Szprychy dębowe, 2"×3"× dl. 20" — 24" bezwzględnie suche.
4. Skrzynkowe deski świerkowe i jodłowe 12, 15, 22, 32 mm. dl. od 150 m.
5. Dłuzycy świerkowe, w czubie 20 wzyż, dl. od 3 m. wzyż.

Czas opłacić prenumeratę
na konto w P. K. O. Nr. 1465
po zł. 6 kwartalnie.

BCLA HOWNICZY
ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE
SP. AKC.
WARSZAWA 7A.
Tel. 84-54, 275-30.

**CZEKOLADA,
CZEKOLADKI DESEROWE
CUKRY, PIERNIKI, WAFLE**

Sklepy
fabryczne:
Nowy-Świat 63.
Królewska 27.

„DELFIN“ ręczne patentowane GAŚNICE

pojemności 9 i 13 litrów.

Skutecznie
walczą z ogniem

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE

D' Ludwik Zieliński

WARSZAWA

Nowowiejska Nr. 14.

tel. 53-62 i 64-04.

Ruch portowy w Gdańsku w r. 1925.

Rozpowszechnianemu przez naszych wrogów twierdzeniu, że gdański port w swej łączności gospodarczej z Polską chyli się ku upadkowi, rok rocznie zadaje kłam rzeczywistości w postaci cyfr, publikowanych przez Radę Portu i Dróg Wodnych w Gdańsku. Cyfry te stale wskazują na to, że port gdański zdecydowanym krokiem dąży do coraz to większego rozwoju, ogarnia coraz to nowe artykuły wywozowe i odgrywa bardzo znaczną rolę w życiu gospodarczym Polski oraz krajów utrzymujących z nią stosunki handlowe.

Również i cyfry za rok 1925, które przed paru dniami zostały opublikowane, stanowią dalsze ogniwo w dowodach, które przyniosły nam lata poprzednie. Dowodzą one, że zarówno ruch okrętowy, jak i cyfra obrotu towarowego nie tylko, że znacznie przekroczyły cyfry przedwojenne, lecz wykazuje postęp w stosunku do stanu z roku poprzedniego, pomimo, że dziś bardziej, niż kiedykolwiek, odczuwamy skutki kryzysu gospodarczego. Oczywiście, że powodem tego jest fakt, że Polska otacza specjalną opieką port w Gdańsku, popierając go często ze stratą dla dochodowości naszych kolei i t. p., stawiając go w daleko korzystniejsze położenie, niż porty konkurencyjne, niemieckie.

Nic też dziwnego, że inne porty, jak Szczecin i Królewiec, wykazują upadek w stosunku do lat przedwojennych, nie mogąc osiągnąć tego rozkwitu, w jakim znajdowały się poprzednio. Tembardziej jednak przemawia to na korzyść Gdańska, czerpiącego wszystkie zyski, jakie daje łączność gospodarcza z Polską.

Przechodząc do poszczególnych cyfr, rozpoczniemy od ruchu okrętowego, który w roku 1925, w porównaniu z poprzednimi latami, przedstawia się, jak następuje:

	Przyplęnęło		Odplęnęło	
	statków n. r. t.		statków n. r. t.	
1912	2992	970653	2974	993152
1920	1951	987740	1935	979860
1921	2632	1568276	2623	1603720
1922	2712	1423129	2697	1428820
1923	2913	1731747	2873	1710433
1924	3312	1635010	3330	1648023
1925	3986	1869979	3958	1864182

Jak widzimy, ilość statków, zawijających do gdańskiego portu w porównaniu z cyfrą przedwojenną wzrosła o $\frac{1}{3}$. Tonaż tych okrętów bez mała podwoił się. Dowodzi to, że obecnie zawijają statki większe, o charakterze zaoceanicznym. Dowodzi tego również zestawienie państw, których flagi były w Gdańsku reprezentowane. Mianowicie, w porównaniu z rokiem 1912 przybyły do Gdańska statki pod banderą takich państw, jak: Brazyliji,

Hiszpanji, Stany Zjednoczone Am. Półn., Włoch, Japonji i t. d., co dowodzi, że Gdańsk stał się portem międzynarodowym.

Przechodząc do cyfr, dotyczących obrotu towarowego, zaznaczmy, że zatrudnienie statków w Gdańsku okazało się nawet nieco lepsze, niż w Hamburgu, gdyż w Gdańsku na 1 n. r. t. przypadło 0,73 tony towaru, podczas gdy w Hamburgu tylko 0,6 tony. Poszczególne cyfry obrotu przedstawiają się w porównaniu z poprzednimi latami, jak następuje:

	Przywóz	Wywóz	Ogółem
1912	1.141.455	1.311.757	2.453.212
1922	466.287	504.411	970.698
1923	654.929	1.062.863,6	1.717.792,6
1924	738.071,9	1.636.485,4	2.374.557,3
1925	690.779,1	2.031.969,1	2.722.748,2

Widzimy z powyższego, że ogólny obrót towarowy znacznie przewyższył już cyfrę przedwojenną, która, nawiasem mówiąc, w r. 1912 była dla Gdańska najkorzystniejszą. Ten wzrost dokonał się dzięki wzmożonemu wywozowi, przywóz zaś pozostaje dotychczas znacznie poniżej cyfry przedwojennej.

Ta okoliczność bywa stawiana jako główny argument dla dowiedzenia, że obrót w Gdańsku jest dziś daleko mniej korzystny, niż to było przed wojną. Jeśli w istocie taki fakt istnieje, to jest konieczne zanalizować przyczyny takiego stanu rzeczy i zbadać, jak dalece wpływa to na ocenę upadku względnie rozwoju gdańskiego portu.

Cyfry przedwojenne wskazują na to, że najważniejszym artykułem przywozowym był węgiel, którego przeciętna przywozu za r. 1911/13 stanowiło 210 tys. ton. Dalej mieliśmy rudy, metale i wyroby metalowe z przeciętną 125,5 tys. ton, następnie śledzie ok. 40 tys. ton, nafta dawała ok. 44 tys. ton. Z innych artykułów istniał przed wojną import soli w ilości 10-20 tys. ton, dalej znaczny import towarów kolonialnych, skór surowych, garbników, otrąb i t. p.

Już na pierwszy rzut oka możemy stwierdzić, że obecnie takie towary, jak węgiel, nafta, otrąby, sól i t. p. wogóle nie wchodzi w rachubę. Towary te dawały rocznie do 300 tys. ton w imporcie. Ogólny import w latach 1911/13 dawał przeciętną w wysokości 1.138 tys. ton. Jeśli potrącimy wyżej wskazaną cyfrę 300 tys. ton, wówczas otrzymamy jako pozostałość około 840 tys. Ponieważ przeciętna za lata 1923/24 wynosi w przywozie 694 tys. ton, przeto istotny ubytek w imporcie tych towarów, które nadal są aktualne wynosi około 128 tys. ton. W dalszym ciągu rozpatrzmy ozy i w jakim stopniu strata ta została wyrówna-

na przez wzmożony eksport. Zanim to jednak uczynimy, wskażemy, jakie towary znajdujemy obecnie w przewozie przez Gdańsk.

Otóż towarami temi są: śledzie solone, zboże, nawozy sztuczne, rudy, metale i wyroby metalowe, towary kolonialne, tytoń, skóry surowe i wyprawiane, futra, kamienie, artykuły chemiczne, papier, tłuszcze zwierzęce i t.p. Naogół rodzaje towarów w porównaniu ze stanem przedwojennym nie uległy zmianie. Zwiększył się jednak przywóz: zboża, towarów kolonialnych, tytoniu, papieru i t. p., zmniejszył się natomiast (oprócz poprzednio zaznaczonych, jako zbędnych): rudy, metali, wina i t. p. co właściwie daje wyliczoną przez nas różnicę 128 tys. ton.

Co się tyczy poszczególnych cyfr, to w przewozie przedstawiają się one w roku 1925 jak następuje (w tonach):

Zboże — 61966,5; śledzie solone — 41340,9; tytoń — 19223,0; kawa — 3828,7; kakao—1870,3; herbata — 1126,3; wina — 1834,8 ton. Ogółem produkty spożywcze: 267.383,2 tony.

Produkty zwierzęce i wyroby z nich dały 136585,2 tony, w czem: nawozy — 123111,8 tony, tłuszcze zwierzęce — 7228,3; skóry surowe i wyprawione — 5935,6 t.

Materiałów i wyrobów drzewnych przywieziono w ilości 9212,2 t. materiały budowlane i wyroby ceramiczne — 35700,8 t., w czem kamienie — 24481,9 tony.

Paliwa przywieziono 52735,1 tony, w czem węgla — 40687,7 t., materiały i przetwory chemiczne dały 76173,8 ton. Rud, metali i wyrobów przywieziono 99030,7 t., z czego rudy, surowca żelaza, stali i żelaza — 60938,2 oraz wyrobów z metali 27667,4 tony. Papier i wyroby z papieru dały 6803,8 tony, materiały i wyroby włókniste — 8692,2 tony, z czego wełna 3333,4 oraz bawełna

tylko 1378,6 tony. Wreszcie odzież i galanterja figuruje z sumą 462,1 tony.

Przechodząc do eksportu, musimy zaznaczyć, że tu, jak i przed wojną spotykamy zboże, przetwory młynarskie, cukier i drzewo. Ponadto widzimy również węgiel i przetwory ropy naftowej, które zjawily się jako artykuł eksportowy dopiero po wojnie, po przyłączeniu Gdańska do polskiego obszaru gospodarczego. Odośne cyfry przedstawiają się, jak następuje:

drzewo	— 911,9 tys. ton
węgiel	— 618,0 " "
przetwory ropy	— 44,4 " "
zboże i przetwory	— 187,3 " "
cukier	— 121,3 " "

razem 1882,9 tys. ton

Ponieważ ogólny eksport wyniósł 2031969,1 tony, przeto na pozostałe towary wypada 149 tys. ton. Przed wojną wyżej wyliczone masowe towary dawały przeciętnie 1.104 tys. ton, inne towary—28 tys. ton. Widzimy więc tu, że po odrzuceniu nawet towarów masowych mamy nadwyżkę „innych” towarów w wysokości 121 tys. ton, co bez mała pokrywa deficyt w przywozie. Z tego wynika, że nie tylko ilościowo, lecz i jakościowo gdański port nie stracił bynajmniej w porównaniu z latami przedwojennymi.

Natomiast po uwzględnieniu również i masowych towarów trzeba dojść do wniosku, że istnieje faktyczny rozwój portu, czego dowodem namacalnym jest konieczność rozszerzania urządzeń portowych, co jest obecnie pośpiesznie dokonywane.

Widzimy więc, że gdański port znajduje się na linii stałego rozwoju, co zawdzięcza wyłącznie okolicznościom, związanym z przyłączeniem go do polskiego obszaru gospodarczego.

A. S.

W przededniu międzynarodowej konferencji gospodarczej.

Obecnie toczy się w dalszym ciągu na arenie międzynarodowej walka o stałe miejsce dla Polski w Radzie Ligi Narodów. Przeciwno nam występują energicznie Niemcy, nie chcąc dopuścić, aby Polska narówni z innymi państwami decydowała w sprawach utrzymania pokoju oraz odbudowy gospodarczej Europy. W chwili, gdy to piszemy, nie wiemy jeszcze jaki będzie ostateczny wynik tej walki, atoli zdajemy sobie sprawę, że niebawem będziemy musieli podjąć nową walkę, tym razem na polu gospodarczym, mianowicie w związku z międzynarodową konferencją ekonomiczną. I w tej dziedzinie Niemcy będą naszym przeciwnikiem. W końcu kwietnia r. b. rozpoczną się prace przygotowawcze do powyższej konferencji, której zwo-

łanie gorąco popierał przedstawiciel Polski. Należy się dzisiaj zastanowić nad stanowiskiem, jakie powinniśmy zająć. Są optymiści, którzy sądzą, że międzynarodowa konferencja ekonomiczna da nam korzyści w formie środków umożliwiających nam wyjście z kryzysu. Nie możemy jednak podzielić takiego poglądu, sądząc, że nasza sytuacja podczas konferencji może być bardzo trudna ze względu na różnice w położeniu gospodarczym Polski i innych państw europejskich.

Projektowana konferencja nie jest pierwszą i prawdopodobnie nie ostatnią. Dotychczasowe zbiorowe wysiłki w dziedzinie uzdrowienia gospodarstwa społecznego Europy nie dały pozytywnych rezultatów. Przesilenie gospodarcze trwa

na dal, dając się we znaki zwłaszcza szerokim rzeszom pracującym. Przyczyną tego stanu jest przede wszystkim utrata zamorskich rynków zbytu, ogólne zubożenie Europy oraz uprzemysłowienie się wielu krajów dotychczas ekonomicznie słabych. Dodać trzeba, iż brak bezpieczeństwa powszechnego nie sprzyja wzajemnej penetracji gospodarczej krajów, która niewątpliwie łagodziłaby przeżywane przesilenie ekonomiczne. W konsekwencji Europa ma nadprodukcję, której nie można zbyć. W związku z tem toczy się między poszczególnymi państwami bardzo ostra walka o rynki zbytu. Walkę tę stara się wykorzystać i istotnie wykorzystywuje sowiecka Rosja, która otrzymuje kredyty nawet kilkoletnie.

Niema jeszcze programu międzynarodowej konferencji ekonomicznej, lecz można z całą pewnością przewidywać, że tematem obrad będzie przede wszystkim sprawa znalezienia rynków zbytu w celu umieszczenia na nich nadprodukcji oraz sprawa repartycji surowców i kapitałów. Nie ulega żadnej wątpliwości, że wielkie państwa, posiadające wysoko rozwinięty przemysł i odczuwające dotkliwie ogólne przesilenie gospodarcze, pójdą łąką, o ile będzie chodziło o zdobycie rynków zbytu. Akcję tę poprzedzi porozumienie się między sobą syndykatów przemysłowych poszczególnych państw, co już częściowo nastąpiło. Niemcy np. wystąpią z planem utrzymania przemysłu tylko w tych krajach, w których został on dobrze zorganizowany pod względem technicznym. Będzie więc chodziło o wynalezienie takiej formuły, aby państwa ekonomicznie słabsze rzekły się ochrony celnej własnej produkcji oraz oddały swe rynki do dyspozycji państwom uprzemysłowionym. Oczywiście akcja będzie prowadzona w imię gospodarczej odbudowy Europy oraz pod szczytnym hasłem zwalczania klęski bezrobocia. Dopiero za otwarciem rynków zbytu pójdzie kwestja repartycji kapitałów. Jednym słowem będziemy mieli do czynienia podczas konferencji z mniej lub więcej zamaskowaną tendencją zwalczania europejskiego przesilenia gospodarczego kosztem państw mniejszych i ekonomicznie słabszych bez względu na konsekwencje jakie te państwa będą musiały z tej racji ponieść. Oto dlaczego nasza sytuacja na konferencji może być trudną. Jasnym jest, że w takim załatwieniu sprawy tkwi pewne niebezpieczeństwo dla Polski, niebezpieczeństwo nietylko natury gospodarczej, lecz również socjalnej i politycznej.

Gospodarstwo społeczne Polski, zniszczone podczas ostatniej kilkoletniej wojny, zostało w znacznym stopniu odbudowane i dźwignięte z upadku własnymi siłami, jednak na dalszy jego rozwój wpływa hamująco szereg czynników zarówno zależnych od nas, jak i niezależnych. Przemysł nasz wykazuje duże braki w dziedzinie organizacji technicznej i administracyjnej, nie posiada dostatecznych kapitałów obrotowych, nie korzysta z taniego kredytu, przytem robotnik polski pracuje najkrócej w Europie. Poza to przemysł jest obciążony stosunkowo bardzo wysokimi świadczeniami z tytułu ustawodawstwa socjalnego. Zwłaszcza pod względem kredytu jesteśmy mocno upośledzeni w stosunku do zagranicy, która, starając

się wykorzystać naszą trudną pod tym względem sytuację, stosuje do nas dumping kredytowy. W ten sposób rynek polski jest zalewany towarami zagranicznymi, co uniemożliwia rozwój produkcji krajowej. W takich warunkach otwarcie granicy celnej, w myśl wyżej wspomnianej koncepcji, równałoby się unicestwieniu przemysłu krajowego. Z konieczności więc musimy ochraniać naszą produkcję zapomocą ceł przynajmniej dopóty dopóki wewnętrzne stosunki kredytowe nie zrównają się z zagranicznymi. Tu właśnie uwydatnia się różnica między Polską a innymi państwami: nam potrzebne są przede wszystkim kapitały a później rynki zbytu, podczas gdy innym państwom wysoko uprzemysłowionym przede wszystkim rynki zbytu a później kapitały.

Już dziś bowiem ujawnia się wyraźnie tendencja ze strony Niemiec uczynienia nas krajem wyłącznie rolniczym, będącym konsumentem wytworów przemysłu niemieckiego.

Zdaniem naszym sprawę rynków zbytu można do pewnego stopnia rozwiązać w inny sposób, mianowicie zapomocą przeznaczenia zakładów przemysłowych z krajów uprzemysłowionych do uprzemysławiających się, tembardziej, że często różne gałęzie produkcji rozwinęły się w krajach, które muszą sprowadzać zagraniczne surowce. W ten sposób nowe zakłady przemysłowe nie powstawałyby i proces nadprodukcji zostałby w pewnym stopniu zahamowany. Jednak bez względu na to z jakiej strony przystąpimy do rozwiązania powyższego zagadnienia zawsze wpływa sprawa bezpieczeństwa powszechnego, którego obecnie niema. Sprawa penetracji gospodarczej możliwa jest tylko w warunkach wzajemnego zaufania. Powtórzmy więc to, co już dawniej stwierdziliśmy na łamach „Przeglądu Przemysłowo-Handlowego“, że kardynalnym warunkiem gospodarczej odbudowy Europy jest przede wszystkim zagwarantowanie bezpieczeństwa powszechnego.

M. J.

KRONIKA KRAJOWA

PRZEMYSŁ

Stan przemysłu metalowego w lutym r. b.

Na posiedzeniu rady Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych w d. 26 lutego r. b. członkowie rady, reprezentujący różne działy przemysłu metalowego przetwórczego i różne ośrodki przemysłowe Polski, złożyli informacje o stanie zatrudnienia i warunkach pracy w fabrykach stowarzyszonych.

W niektórych wytwórniach budowy taboru kolejowego rozpoczęto już redukcję robotników, w innych także redukcja rozpocznie się w najbliższym czasie, gdyż dotychczasowe nieznaczne zamówienia pozostają bez zmiany.

W dziale budowy silników spalinyowych nie się nie zmieniło, stan jest ciągle zły.

W fabrykach budowy maszyn elektrycznych od stycznia niema zmiany, wykonywa się dawne zamówienia.

Stan fabryk, produkujących maszyny i narzędzia rolnicze, jest obecnie gorzej, gdyż w fabrykach, dla których rozpoczął się już sezon, niema zapotrzebowania. Klienci tych fabryk prolonguje swoje weksle lub dopuszczają je do protestu, wobec czego wpływy są coraz mniejsze. Eksportuje się niewielkie ilości maszyn do Rumunii i do Turcji. Zapowiadający się eksport do Rosji jest wstrzymany, gdyż fabryki nie otrzymują koncesji na dostawę omówionych już zamówień.

W odlewniach warszawskich poczyniono redukcję robotników, gdyż ilość zamówień zmniejszyła się w porównaniu ze styczniem.

Niektóre odlewnie okręgu radomsko-kieleckiego wznawiają pracę na 3 dni w tygodniu w celu dokończenia swoich asortymentów. Fabryki sprzedają obecnie przeważnie detalicznie na weksle. Zasadniczej poprawy nie odczuwa się. Naogół w lutym ilość weksli protestowanych powiększyła się, a horoskopy na przyszłość są dużo gorsze, niż w styczniu, gdyż przemysłowcy zaczynają tracić nadzieję polepszenia dotychczasowego stanu w przemyśle.

W dziale budowy mostów i konstrukcyj stan bez zmian, zamówień w dalszym ciągu niema.

Fabryki platerów powiększyły nieznacznie swoją produkcję, spodziewając się większego zapotrzebowania w okresie przed świętami Wielkiej nocy.

W fabrykach, produkujących drut miedziany, odczuwa się zmniejszenie zamówień, tak rządowych, jak prywatnych, wobec czego przewiduje się w najbliższym czasie redukcję robotników.

W przemyśle metalowym okręgu dąbrowskiego pozostaje bez zmiany, z wyjątkiem kilku fabryk, które uruchomiły ponownie swoje warsztaty. Jedna z nich uczyniła to przy pomocy pożyczki, otrzymanej z funduszu bezrobocia.

Pierwsza polska fabryka samochodów „Ursus“ na ukończeniu.

W fabryce samochodów tow. akc. „Ursus“ w Czechowicach pod Warszawą kończy się obecnie montowanie odlewni. Zamówione w r. ub. w Anglii i Ameryce obrabiarki, stanowiące ostatni wyraz techniki, bądź to już nadeszły, bądź też znajdują się już w Gdańsku. Montowanie obrabiarek potrwa szereg tygodni. Fabryka rozpocznie swą pracę z dniem 1 czerwca r. b., dając początkowo pracę 500 robotnikom. Wyrabić się będzie narazie jedynie samochody ciężarowe, a to półtora i trzy tonowe. Dotychczasowa ilość zamówień zapewnia towarzystwu utrzymanie fabryki w ruchu przez jeden rok. Należy oczekiwać, iż w połowie bież. roku pojawią się w Polsce pierwsze polskie samochody ciężarowe marki „Ursus“.

Z przemysłu włókienniczego.

Wywóz tkanin bawełnianych, wełnianych i półwełnianych z okręgu łódzkiego na rok 1925 charakteryzuje zestawienie: styczeń — 3.120,000 zł., luty — 4.810,000 zł., marzec 5.720,000, kwiecień — 4.628,000, maj — 2.220,000, czerwiec — 2.418,000, lipiec — 2.080,000, sierpień — 10.461,924, wrzesień — 7.151,243, październik — 5.980,280, listopad — 3.668,070, grudzień — 7.252,430. Odbiorcami są Rosja, Rumunia, w mniejszym stopniu państwa bałtyckie, bałkańskie, daleki i bliski wschód. Przeciętna miesięczna wartość eksportowanych w ostatnich miesiącach r. z. przez okrąg bielski materiałów włókienniczych wynosi około 400,000 zł. Brak zbytu materiałów włókienniczych tak wewnątrz kraju, jak i trudności konkurencyjne na rynkach światowych, wpłynął na sprzedaż zagranicznym kupcom urządzeń maszynowych kilkunastu mniejszych i średnich zakładów wełnianych. Nabywcami tych maszyn są włosi i francuzi; ze względu na niezbyt wielkie rozmiary tych oraz ponieważ sprzedawane maszyny nie są pierwszorzędnej konstrukcji, kraj przez wywóz tych maszyn nie ucierpi. Zbliżający się sezon letni zapowiada się pomyślniej, niż ubiegły sezon

zimowy, który prawie, że przepadł. Również i fabryki towarów letnich na składzie w dużych ilościach nie posiadają i wobec istniejącego popytu muszą je produkować. W związku z tem nadchodzą do szeregu przedsiębiorstw wiadomości o zamiarze uruchomienia fabryk w najbliższym czasie. Początki uruchomienia są niskie, lecz pozwalają stwierdzić ożywienie.

Ożywienie w polskim przemyśle naftowym.

Pomimo zwiększenia kosztów produkcji w przemyśle naftowym, wywołanym podwyższeniem w styczniu plac robotniczych, na podstawie wzrostu kosztów utrzymania, oraz obciążeniem przemysłu naftowego podatkiem komunalnym w wysokości 1 proc. produkcji ropy — daje się zauważyć pewną poprawę. Składa się na to pomyślna sytuacja na rynkach światowych, uzależniona od wzrastającego zapotrzebowania nafty i przetworów, spadek produkcji w Ameryce, trudności z jakimi walczy naftowy przemysł rosyjski, tracący zdolności konkurencyjne i t. p. Na rynku wewnętrznym wpłynęło na ożywienie w przemyśle naftowym skoordynowanie akcji w kierunku regulowania cen i organizacji wspólnych biur sprzedaży.

Produkcja na eksport w przemyśle drzewnym.

Jakkolwiek w przemyśle drzewnym daje się zauważyć pewne ożywienie ze względu na zamówienia Węgier i Czechosłowacji, to produkcja na eksport nie wykazuje większego rozwoju. W pierwszym rzędzie musiał być zaniechany wyrób gatunków żądanych przez Anglię, gdyż pozostający z wyrobu tego materiał nie może być w takiej wielkiej ilości sprzedany przez tartaki w Polsce, a to odbija się ujemnie na cenach. Również na niski poziom cen wpłynął fakt połączenia się fabryk mebli giętych, które stworzyły rodzaj kartelu i miały możliwość dyktowania przemysłowcom drzewnym cen.

Brak Kredytów w przemyśle garbarskim.

Jak przypuszczają w sferach zainteresowanych, nadchodzący dla przemysłu garbarskiego sezon przepowiada się dobrze. Obecnie ceny na skóry ustaliły się z 5 proc. niższą w porównaniu z cenami z końca roku ub. Przewidywania na sezon bieżący tłumacza stabilizacją waluty. Jedyne braki tanich kredytów bardzo utrudniają sytuację. W tej mierze przemysłowcy zamierzają zwrócić się do właściwych czynników.

Sytuacja w gorzelnictwie polskim.

Z chwilą wprowadzenia monopolu spirytusowego, gorzelnie na terenie Rzplitej, starały się o taki podział kontyngentów, któryby pozwolił przetrwać na miejscu zapas kartofli oraz otrzymywać tą drogą z resztek nawóz niezbędny dla gospodarstwa. Szczególne znaczenie ma to dla gospodarstw rolnych, dalej położonych od stacji kolejowych. Gorzelnie skarżą się jednak na nieracjonalne gospodarowanie monopolu który zredukował kontyngenty gorzeln rolniczych do połowy a w niektórych wypadkach do jednej trzeciej norm przedwojennych.

Polski przemysł sztucznego jedwabiu.

Wytwórczość sztucznego jedwabiu czyni w Polsce stałe postępy techniczne. Ciężar produkcji przesuwa się nadal na metodę wiskozową, pociągając za sobą znaczne rozszerzenia się tego działu fabrykacji. Sposób kolodjonowy — wobec wysokich cen spirytusu w Polsce — już się nie opłaca, jedynie racjonalnej polityce monopolu spirytusowego, stosującej specjalne ceny spirytusu używanego do wytwarzania jedwabiu przeznaczzonego na eksport zawdzięczać należy, że metody owej, tak doniosłej pod kątem widzenia przemysłu wojennego, nie zaniedbano całkowicie. Bardzo poważną trudnością hamującą należyty rozwój fabrykacji sztucznego jedwabiu, która obecnie wysuwa się na czoło światowej wytwórczości chemicznej jest brak zbytu na rynku wewnętrznym co pozostaje w związku ze znacznym zmniejszeniem się produkcji włókienniczej. Rozszerzyły się natomiast rynki zagraniczne, na których jedwab polski zdobył sobie prawa obywatelstwa.

Nowy syndykat drożdżowy.

Po kilkoletnich, ciągle zrywanych pertraktacjach, porozumieli się wreszcie producenci drożdży i utworzyli syndykat drożdżowy obejmujący największe fabryki. Poza syndykatem znalazły się tylko trzy mniejsze fabryki, które produkują razem około 500 tys. klg. drożdży rocznie. Syndykalizowane fabryki produkują około 7 milj. klg. rocznie. Naogół fabryki

pracują 3 do 4 dni tygodniowo wykorzystując około 50 proc. możliwości wytwórczych. Tłomaczy się to stosunkowo słabym zapotrzebowaniem drożdży w Polsce, gdyż konsumuje się przeważnie chleb żytni.

Ciężary socjalne przyczyną kryzysu w przemyśle

Pomimo zaostrzonej walki na terenie sejmowym dokoła sprawy złagodzenia ciężarów socjalnych, sfery przemysłowo-handlowe w dalszym ciągu wskazują na konieczność rewizji ustawodawstwa socjalnego, względnie zawieszenia działania niektórych świadczeń społecznych na okres kryzysu gospodarczego. W ostatnich memoriałach do rządu — sfery te wskazują, że w obecnej chwili kryzys polega nie na trudnościach kredytowych, czy braku gotówki, lecz w pierwszym rzędzie na drożyznie produkcji, na którą wpływają świadczenia socjalne, w szczególności zbyt krótki dzień pracy. Zdaniem tych sfer dopiero po zniesieniu świadczeń społecznych stanie się aktualną sprawą kredytów.

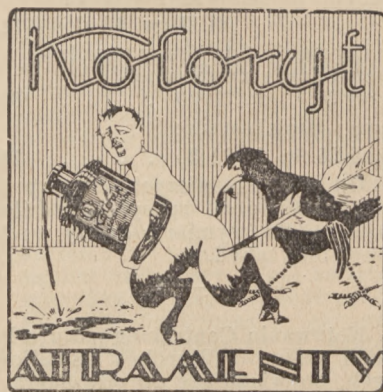
Wytwórczość barwników syntetycznych.

Wytwórczość barwników syntetycznych, ściśle związana z przemysłem włókienniczym i garbarskim przeżywa łącznie z nimi ciężki okres nie znajdując odbiorców na wyprodukowane barwniki. W roku ubiegłym wyprodukowano około 600.000 kg.

barwników co stanowi zaledwie 30 proc. ilości normalnej. W tych warunkach trudno jest uwidocznnić postępy wyraźny, jednakże przygotowane prace laboratoryjne wydały w roku ubiegłym dość pozytywne rezultaty, co — przy naprawie koniunktury handlowych umożliwi wprowadzenie na rynek niewyrabianych dotąd typów barwników.

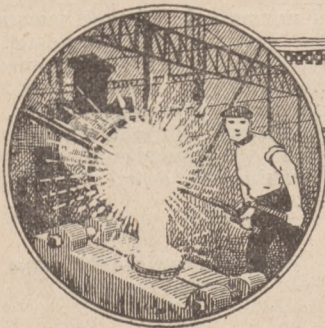
Wystawa radjotechniczna w Warszawie.

W sali konferencyjnej „Polskie Radio” odbyło się zebranie informacyjne członków zrzeszenia przedsiębiorstw radiotechnicznych w Polsce i zaproszonych gości (Polski Związek Przedsiębiorstw Elektrotechnicznych) poświęcone sprawie organizacji wystawy radjowej. Zebranych powitał dyrektor naczelny „Polskie Radio” p. Zygmunt Chamiec, który imieniem reprezentowanej przez siebie nowopowstałej instytucji wyraził gotowość popierania wszystkich organizacji i grup, czynnych w radjowości polskiej. Wyczerpujący referat o pracach komitetu organizacyjnego wystawy wygłosił p. R. Rudniewski. Termin wystawy ustłono na czas od 15 do 24 maja r. b. Wystawa mieścić się będzie w szkole podchorążych Al. Ujazdowskie, obejmować będzie działy: wojskowy, naukowo-dydaktyczny, radioamatorski, przemysłowo-handlowy i pocztowy. Budżet wystawy preliminowany na 25.000 złotych subwencją pieniężnie lub w postaci ulg: min. spraw wojskowych, min. przem. i handlu, min. wyzn. relig. i oświec. publ. oraz „Polskie Radio”, które udzieliło subwencji w sumie 5000 zł i przyrzekło w razie potrzeby udzielenie drugiej subwencji w takiejże wysokości. Dłuższą dyskusję wywołał termin wystawy. Komitet wystawy stanowią p.p.: Rybiński, Chamiec, Jackowski, Odyniec, Plebański, Porębski, Rudniewski. Komitet uzupełniony będzie przez zaproszenie przedstawicieli nauki, techniki i kół radioamatorskich. Do komitetu honorowego zaproszeni zostali pp.: min. spr. wojsk. jen. Zeligowski, min. wyzn. relig. i ośw. publ. St. Grabski i min. przemysłu i handlu Osiecki.

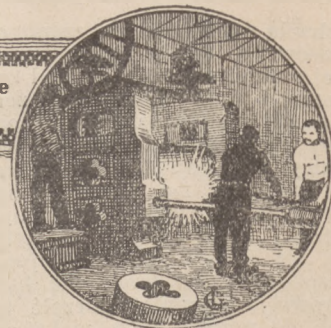

Zarząd Spółki Akcyjnej **J. M. Wendisch Suks.** w Toruniu podaje niniejszem do wiadomości P. T. akcjonariuszów, że dnia 17 kwietnia 1926 r. t. j. w sobotę o godz. 7-ej wieczorem w lokalu własnym w Toruniu, Stary Rynek 33, odbędzie się ogólne zgromadzenie akcjonariuszów z porządkiem obrad ogłoszonym w Monitorze Polskim, przytem zwraca uwagę, że o ile na termin powyższy nie zgłosi się dostateczna ilość akcjonariuszów (§ 30 Ust.) to w dniu 1 maja r. b. o godz. 7-ej wieczorem w tym samym lokalu, odbędzie się ogólne zgromadzenie w drugim terminie z tym samym porządkiem dziennym, którego uchwały w myśl art. 32 Ustawy będą prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych akcyj.

Rynek towarowy na surowce i artykuły techniczne dla przemysłu metalowego.

Ceny hurtowe na surowce i artykuły techniczne dla przemysłu metalowego w dniu 19 marca 1926 roku w złotych (pg. danych S. A. „Zjednoczeni Polscy Przemysłowcy Metalowi“).

a) za 1 tonę franco wagon stacja załadowania: Zł. gr.

Surówka odlewnicza „Chlewiska na węglu drzewnym	—
Surówka odlewnicza „Staporków № 0 (loco huta)	190.—
Surówka odlewnicza „Staporków (loco huta) № 1	180.—
Surówka odlewnicza № 2	170.—
„ „ „ № 3	160.—

Surówka odlewnicza Częstochowa	—
„ „ „ № 0	185.—
„ „ „ № 1	180.—
„ „ „ № 2	165.—
„ „ „ № 3 (mart.)	158.—
Surówka odlewnicza Witkowska	—
„ „ „ № 1 (ocłona)	205.—

Złom żeliwny (fragment lany)	—
Żelazo handlowe krajowe	265.—
Bednarka gorąco walcowana	318.—
Bednarka zimno walcowana	—
Walcówka (druz okrągły od 5 1/2 do 13 mm., kwadratowy od 5 1/4 do 8 mm.)	320.—

Blacha (cena zasadnicza) gruba 5 m/m i wyżej	365.—
Blachę cienką do 5 m/m	395.—
Koks karwiński	60.—
Koks górnośląski twardy	34.—
„ „ „ miękki	34.—

Węgiel kowalski myty cieszyński	60.—
„ „ „ górnośląski gruby	27.16
„ „ „ dąbrowski gruby	25.51
Cegła ogniotrwała normalna	72.50
Cegła ogniotrwała kopalakowa	75.—
Glina ogniotrwała mielona	30.—
Zaprawa szamotowa	47.50

Grafit podwójnie szlamowany (bez cła)	48.—
Kamień wapienny	5.—
b) za 100 kg. loco skład Warszawa: Pokost chemicznie czysty gwarantowany	243.—

Olej wrzecionowy 3 — 4/20 ^o	43 90
„ „ „ 5 — 6/20 ^o	46.—
„ „ „ maszynowy III 3 — 3,5/50 _o	51.20
„ „ „ IV 4 — 4,5/50 _o	55.40
„ „ „ V 5 — 5,5/50 _o	61.70
„ „ „ VI 6 — 6,5/50 _o	68.—
„ „ „ VII 7 — 7,5/50 _o	74.30

Olej cylindrowy do pary nasyconej 220—230 ^o	64.90
Smar Tovittea'a	53.—
Benzyna 721/730	120.—
Benzyna 751/760	94.—
„ „ „ 771/780	68.—

Olej cylindrowy do pary przegrzanej 85.90

Centralne biuro sprzedaży Polskich Odlewni Rur w Warszawie, ul. Nowy Świat 35 notuje od dnia 4.II.1926 r. następujące ceny orientacyjne, obowiązujące do odwołania:

Rury kanalizacyjne i zlewowe 50 zł. za 100 kg.	—
Rury wodociągowe (leżące lane) 55.— zł. za 100 kg.	—
Fasony o 10% drożej.	—
Rury wodociągowe (stojąco lane) 50.— + dopłata rozmiarowa	—
Fasony zależnie od typu i rozmiaru o zł. 10 do 15 drożej za 100 kg.	—

Ceny należy rozumieć franco stacja odbiorcza przy ładunkach wagonowych z uwzględnieniem stawki taryfy kolejowej 15-tonnowej. Przy ładunkach drobnych ta sama cena loco odlewnia.

Cena gwoździ i drutu.

„Zjednoczenie Polskich Fabryk Gwoździ i Drutu“ notuje ceny następujące od dnia 22 stycznia 1924 r. Gwoździe za skrzynię 16 kg. wagi netto loco magazyn fabryczny (cena zasadnicza) Zł. gr.

budowlane od № 26 do № 23	9.—
drobne od № 15 — № 6 od	—
zł. 7 gr. 50 do	12 60

Druty za 100 kg. (ceny zasadnicze) jasne zwyczajne: od № 2/0 do № 30 . . . . . 60.—

Druty ocynkowane: od № 2/0 do № 30 . . . . . 73.—

Od cen zasadniczych dawany jest rabat zależny od specyfikacji i ilości towaru. Za wymiar dopłaty według specjalnej tabeli.

Notowania Centralnego Biura Polskich Odlewni Wyrobów Emaljowanych, obowiązujące do odwołania:

Cena garnków emaljowanych 75 groszy za 1 kilo.

Cena garnków surowych 60 groszy za 1 kilo.

Do cen powyższych dolicza się 2% na koszty opakowania i ekspedycji. Ceny rozumieją się franco stacja załadowania.

Ceny odlewów z metali półszlachet.

Podług notowań Koła odlewni metali półszlachetnych od dnia 15 stycznia obowiązują aż do odwołania następujące ceny na: Zł. gr.

armaturę mosiężną	3.40
armaturę brązową	4.20
armaturę fosforbrązową	4.65
odlew mosiężny galanteryjny	5.—

Ceny te rozumieją się za 1 kg. loco fabryka bez opakowania za gotówkę.

Ceny odlewów ze stopów specjal.

Koło odlewni metali półszlachetnych notuje następujące ceny odlewów ze stopów specjalnych, przepianych przez ministerstwo kolei żelaznych dla taboru P. K. P.

Gatunek stopu i marka	Cena za 100 kg.
Bronz panewkowy VII ₁	410 złotych
„ „ „ osprzętowy VII ₂	385 „
„ „ „ fosforowy VII ₃	415 „
Mosiądz VIII ₁	300 „

Powyższe ceny rozumieją się przy wadze jednej sztuki odlewu nie niżej 2 kg. Za odlew wagi poniżej 2 kg. dolicza się do ceny powyższej 8%.

Ceny blachy ocynkowanej.

Cynkownia warszawska notuje następujące ceny blachy żelaznej ocynkowanej za 100 kg. franco wagon Warszawa:

711×1422×0,5 mm.	100.—
711×1422×0,525 mm.	99.—
711×1425×0,55 mm.	98.—
1000×2000×0,5 mm.	100.—
1000×2000×0,55 mm.	98.—

Ceny te rozumieją się za 100 kg.

Cena surówki żelaznej.

„Huta Pokoju“ notuje w 5 marca r. b. cenę swojej surówki odlewniczej Nr. 1 loco huta zł. 180 za tonnę.

Cena żelaza handlowego.

Związek Polskich Hut Żelaznych notuje w dn. 15 stycz. r. b. cenę zasadniczą żelaza handlowego za 1 tonne franco wagon huta — 250 złotych.

Cena odlewów żelaznych.

Podług notowań Grupy V (Odlewni) Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych cena odlewów żelaznych surowych dla Warszawy aż do odwołania wynosi od 0,52 do 0,75 złp. za 1 kg. loco fabryka przy cenie surówki Nr. 1 (marki „Staporków“) 180 zł. za 1 t.

Cena metali według notowań giełdy londyńskiej w dn. 16/III. 1926 r. w złotych po kursie dnia za tonnę metr.

Aluminijsm	4596
Antymon	3880
Cyna standard	11451
Cynk hutniczy	1297
Miedź elektrolityczna	2537
Miedź standard	2264
Ołów miękki	1231
Nikiel	6511
Rtęć	17634
Srebro za 1 kg.	158

Tendencja spokojna.

KRONIKA KRAJOWA

HANDEL

Sytuacja na rynku czekoladowym.

Zmniejszenie się produkcji wyrobów czekoladowych trwające od października ub. roku, nie uległo dotychczas poprawie. Obecna produkcja miesięczną obliczając należy na około 150 ton miesięcznie, co stanowi zaledwie 50 proc. przeciętnej produkcji miesięcznej w pierwszych trzech kwartałach roku ubiegłego. Zaznaczyć należy, iż fabryki czekolady otrzymują surowiec na kredyt zasadniczo czteromiesięczny. Zbyt mają obecnie jedynie tańsze gatunki surowca. Dzięki jednakże ulepszeniom maszynowym nie odbija się to na jakości wyrobów.

Sytuacja na rynku chmielu.

Ospale usposobienie, jakie zapanowało po ostatniej niżce cen o 5 dolarów na centnarze wskutek rzucenia na rynek czeski nadmiernych ilości chmielu przez firmy finansowo słabe — trwa nadal. Wobec jednakże zbliżenia się okresu większego zapotrzebowania chmielu przez browary w czasie letnim i wobec faktu, iż zapasy obecne nie są zbyt wielkie, oczekuje się poprawy rynku i ożywienia już nawet z końcem marca.

Sytuacja w branży pończoszniczej.

W branży pończoszniczej istnieje całkowity brak zaufania do klientów, wskutek czego niemożliwe są wcale operacje kredytowe. Jedynie w wypadkach wyjątkowych hurtownicy przyjmują od nowych klientów 50% weksli z terminem płatności do 4-ch tygodni. Ruch u hurtowników i drobnych przemysłowców jest bardzo niewielki, natomiast więksi fabrykanci-eksporterzy mają zamówienia z Rumunii i innych krajów. Zapasów towaru jest dość; wszystkie fabryki pracują po 3 zmiany na dobę. Jednakże niema nadmiaru towaru.

Z izby handlowej polsko-węgierskiej.

Dnia 3 b. m. odbyło się wspólne zebranie członków rady i zarządu izby handlowej polsko-węgierskiej. Ożywiona dyskusja, w której brali udział przedstawiciele poselstwa węgierskiego, ministerstw gospodarczych i sfer przemysłowo-handlowych, toczyła m. in. na temat uprzystępnienia węgierskiemu przemysłowi młynarskiemu współpracy czynnej i finansowej z młynarstwem w Polsce. Podkreślono również fakt niewyzyskania przez naszych eksporterów bogatego rynku odbiorczego na Węgrzech dla drzewa polskiego. Sprawozdanie dyrektora Henryka Drozdowskiego za

okres ubiegły zostało przyjęte, przy czym stwierdzono, że izba handlowa polsko-węgierska wykazuje dużą sprawność w pracy i skutecznie współdziała z wysiłkami sfer przemysłowo-handlowych, zmierzającymi do wzrostu stosunków handlowych między obydwojma krajami.

Muzeum eksportowe przy Konsulacie Rzeczypospolitej Polskiej w Galacu.

Muzeum eksportowe, istniejące przy Konsulacie Rzeczypospolitej Polskiej w Galacu, z coraz lepszym wynikiem spełnia zadanie propagatora wśród obcego kupiectwa. Aby tę propagandę uczynić bardziej intensywną, Konsulat powziął zamiar wydania w języku francuskim katalogu uczestniczących firm i rozesłania go interesantom w krajach Bliskiego Wschodu. W ten sposób katalog ten stanie się niejako repertuarem tych polskich firm, oraz działów przemysłu ojezyskiego, które czując się zdolnymi do eksportu pragną rozszerzyć swój zbyt poza granicę kraju.

Jest bardzo pożądanem, aby fabryki, które nie biorą udziału w muzeum, nadesłały swe wzory, katalogi, fotografie i rysunki wyrobów oraz prospekty i karty adresowe, aby w ten sposób, katalog obecnie przygotowywany stać się mógł cześć w rodzaju księgi adresowej polskiego przemysłu eksportowego. Firmy zgłaszające swój udział, który jest bezpłatny, oprócz nadesłania wzorów i t. d. powinny podać celem umieszczenia w katalogu rok założenia, kapitał zakładowy, ilość robotników, specyfikacja, ilość i jakość produkcji, siła motorów i maszyn, eksport, adresy biur sprzedaży w kraju i zagranicą.

Reorganizacja Tow. Akc. B-cia Jabłkowscy w Warszawie.

Do zreorganizowania Tow. Akc. B-cia Jabłkowscy powołano naczelnego dyrektora tej instytucji p. Feliksa Laskowskiego. Opierając się na doświadczeniu zdobytem zagranicą a zwłaszcza w Paryżu, nowy kierownik rozpoczął likwidację szeregu działów towarów niepodlegających szybkim obrotom. W pierwszym rzędzie luksusowych, przyjmując za zasadę: szybki obrót przy niskich cenach.

Wstrzymanie wywozu jaj.

Z dnia na dzień obniżające się ceny jaj w kraju i zagranicą wywołały zupełną dezorientację, czy się nie przeplaca za towar, to też nie należy

się dziwić tarapatom detalistów, którzy, obniżając ceny codziennie, pragną tylko się odkupić. Wobec analogicznej sytuacji na rynkach zagranicznych eksport przedstawia poważne ryzyko, gdyż eksporter nie jest pewien, czy towar sprzeda ze stratą lub zyskiem. Poważne firmy eksportowe wstrzymywały się dotąd z eksportem, który poprawę konjunktury niewątpliwie wkrótce umożliwi.

Eksport wyrobów włókienniczych do Grecji.

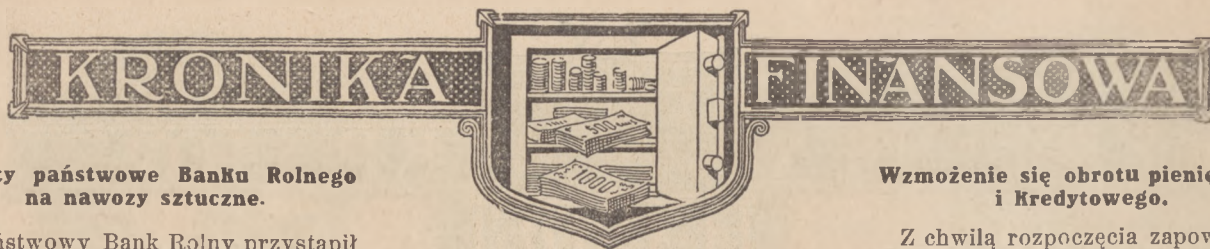
Konsulat grecki w Gdańsku donosi, iż Grecja potrzebuje towarów włókienniczych. Tą możliwością eksportową zainteresuje się wkrótce łódzki związek eksportowy.

Wywóz szczeciny.

Międzyrzec — ośrodek naszej produkcji przerobowej szczeciny do Lipska i in. centrów handlu tym artykułem, zamarł całkowicie. Będąc poważnym konkurentem na rynkach zagranicznych w tym dziale przed wojną, obecnie nie jesteśmy brani pod uwagę. Przerabia się ilości minimalne, przewożone lub szmuglowane z Rosji, co pozwala zaledwie na wygetację producentów. Zatrudnienie jest małe, a towar kalkuluje się w tak wysokiej cenie, że nie może być mowy o rywalizacji. Najpoważniejsze i najstarsze firmy w Polsce obracają małymi ilościami towaru, przeważnie na potrzeby wewnętrzne. Na szeroką skalę zakrojony eksport (i przeróbka) szczeciny możliwy jest dopiero po zawarciu traktatu handlowego z olbrzymim producentem (największym w Europie) Rosją. Unormowanie obrotu traktatem umożliwi powrót do rozmiarów produkcji przedwojennej.

Eksport do Turcji.

Jak się dowiadujemy, w interesie firm eksportowych byłoby zbadanie rynku w Konstantynopolu. Według naszych informacji istnieje tam zapotrzebowanie na następujące artykuły: lokomotywy i wagony normalnotorowe i wąskotorowe, szyny, żelazo i konstrukcje żelazne, maszyny do warsztatów kolejowych, jak frezerki i t. p. narzędzia różnego rodzaju, drut stalowy, liny stalowe i inne, tłuścze i oleje dla kolei, farby do malowania wagonów, materiały na siedzenia do wagonów kolejowych, linołum, skóry lepsze, lokomobile, traktory, plugi, piły różnego rodzaju, siekiery, igły i t. p. Należy położyć nacisk na dostawę do koleji.

Kredyty państwowe Banku Rolnego na nawozy sztuczne.

Państwowy Bank Rolny przystąpił w obecnym sezonie do dostarczania na kredyt drobnym i średnim rolnikom następujących nawozów sztucznych: azotniaku, saletry 15 proc., saletry amonowej 35 proc., superfosfatu, soli potasowej i kaitinu, żużli Thomasa i wapna nawozowego. Nawozów tych w całowagonowych ładunkach, to jest po 10, lub 15 ton dostarcza Bank za pośrednictwem spółdzielni rolniczo-handlowych i kredytowych oraz gminnych kas oszczędnościowo-pożyczkowych. Gdzie niema tego rodzaju instytucji kredytu, udziela się grupom rolników na skrypty dłużne na zasadach solidarnej odpowiedzialności dłużników, przyczem pożądanym jest, by tego rodzaju zakup odbywał się ze współdziałaniem miejscowych kółek rolniczych. Grupa rolników, życząca sobie sprowadzić nawozy sztuczne, winna złożyć w P. B. R. podanie według ustalonego wzoru, kwestjonariusz poświadczony przez miejscowe Kółko Rolnicze, lub Urząd Gminny, skrypty dłużny podpisany przez wszystkich dłużników i wreszcie upoważnienie Banku do wpisania na tym skrypcie sumy dłużnej. Kredyty te oprocentowane w stosunku 15% rocznie muszą być spłacone do dnia 15-go listopada 1926 r.

Kredyty dla przemysłu cukrowniczego.

Powrócił p. prezes J. Zaglenczyński z Londynu, gdzie bawił w sprawie kredytów dla cukrowni polskich. Rokowania z grupą banków angielskich z „Overseas Bankiem” na czele zakończyły się pomyślnie. Cukrownictwo nasze otrzymało zapewnienie, że udzielone mu będą kredyty na kampanję tegoroczną w wysokości 3 milionów funtów sterlingów. Pokrycie tych kredytów nastąpi wywozem cukru do Anglii. Z kredytu powyższego otrzyma Związek cukrowni zachodniej Polski półtora miliona funtów sterlingów, Związek cukrowni b. Kongresówki drugie półtora miliona. Kredyty powyższe umożliwią naszym cukrowniom przeprowadzenie kampanji, wymagającej corocznie ponad 200,000,000 złotych.

Sprawa kredytów angielskich.

Przyjazd do Warszawy p. Gajdnera, dyr. Overseas Banku w Londynie wzbudził zrozumiałe zainteresowanie, wywołując szereg domniemań co do celów jego przyjazdu. Wyjaśnić należy, iż p. Gajdner był już w Polsce niejednokrotnie, celem zaznajomienia się z pracami banku angielsko-polskiego, którego większość akcji znajduje się w portfelu Overseas Banku.

Inwestowaniem kapitałów angielskich zajmuje się specjalny syndykat bankowy z Overseas Bankiem i British Trade Corporation na czele. Kredyty dla przemysłu cukrowniczego płyną bądź to przez bank angielsko-polski, bądź to przez bank cukrownictwa w Poznaniu dla przemysłu cukrowniczego zachodniej Polski. Bank angielsko-polski nie ogranicza swej pracy do przemysłu cukrowniczego, lecz współpracuje również z szeregiem innych gałęzi przemysłowych, udzielając im kredytów dyskontowych i kredytów specjalnych. Kredyty dla tow. akc. „Siła i Światło” płyną przez „The Power and Traction Finance Co”, które posiada przedstawicielstwo w Polsce.

Bank gospodarstwa Krajowego, a „Koopolna”.

W sprawie zobowiązań banku gospodarstwa krajowego z tytułu gwarancji zeszłorocznej dla „Koopolnej” na 1,000,000 funtów sterlingów krąży najrozmaitsze wersje. Okazuje się, że niespłacona przez Bank Gospodarstwa krajowego część gwarancji, którą banki angielskie sprolongowały, wynosi jeszcze 200,000 funt. sterlingów. Tyle też dłużna jest Bankowi Gospodarstwa Krajowego „Koopolna”. Sumę tę ma spłacić „Koopolna” bankowi gospodarstwa krajowego do października b. r., w tym to bowiem czasie ukończy dostawę zboża w „Koopolnej” ci rolnicy, którzy ze swych zobowiązań dotychczas się nie wywiązali.

Z Państwowego Banku Rolnego.

Pracująca równolegle z komisją sejmową specjalna komisja banku, złożona z członków rady i rzeczoznawców, ukończyła swe prace w sprawie sprzedaży cukrowni „Strzelce”. Opinią tej komisji zajmuje się obecnie rada banku.

Pożyczka dla m. Łodzi.

Na uruchomienie robót kanalizacyjnych magistrat łódzki otrzymał od Rządu pożyczkę w wysokości 2 i pół miliona złotych. Pierwsza rata tej pożyczki w kwocie 300 tys. złotych została wypłacona dziś do rąk wojewody Darowskiego. W ten sposób roboty kanalizacyjne, przy których znajduje zatrudnienie około 1000 bezrobotnych, zostaną podjęte już w ciągu przyszłego tygodnia.

Wzmocnienie się obrotu pieniężnego i Kredytowego.

Z chwilą rozpoczęcia zapowiedzianej przez rząd sanacji gospodarczej, uwzględniającej w znacznej mierze życzenia sfer przemysłowo-handlowych, dało się zauważyć pewne ożywienie w formie zwiększenia obrotu pieniężnego w większych bankach. Poszczególne firmy i przedsiębiorstwa z większą łatwością lokują kapitały, zasilające życie gospodarce. Ze swej strony Bank Gospodarstwa Krajowego miał możliwość w większym stopniu zaspakajając potrzeby kredytowe klientów swych. Do pomyślniejszego stanu przyczyniły się również punktualniejsze płacenie terminowych zobowiązań przez dawnych dłużników. Maleją również protesty wekslowe.

Nowy Komisarz Banku Polskiego.

Dnia 11 b. m. podpisana została nominacja senatora Szarskiego na komisarza Banku Polskiego. Obowiązki swoje senator Szarski będzie pełnił honorowo.

Bilans Banku Polskiego.

Bilans Banku Polskiego z dnia 28 z. m. wykazuje zwiększenie zapasu złota o 60 tysięcy złotych do sumy 133,94 milionów zł. Zapas walut i dewiz zwiększył się o 14,5 milj. zł. (59,99 milj. zł.) brutto. Portfel wekslowy zwiększył się o 8,85 milionów złotych (294,1 milj. zł.), pożyczki zabezpieczone papierami wzrosły o 2 miliony zł. (29 milionów zł.). Zobowiązania walutowe, po uwzględnieniu zmniejszenia się zobowiązań reportowych, wzrosły o 6 milionów zł., natomiast rachunki żyrowe i inne zobowiązania zmniejszyły się 6,8 milionów zł. Obieg biletów bankowych wzrósł o 26,8 milionów zł., do sumy 376,89 milionów zł. Przyjęty do zapasu Banku stan monet srebrnych i bilonu zmniejszył się o 3,6 milj. zł. Stosunek procentowy pokrycia kruszcowego wynosi 36,68 proc. Inne pozycje nie wykazują większych mian.

Premjowane wkłady oszczędnościowe od 1 kwietnia.

Zgodnie z zapowiedzią, P. K. O. zaprowadza od 1 kwietnia b. r. premjowane wkłady oszczędnościowe. W dniu tym urzędy P. K. O. rozpoczną również wydawanie książeczek na te wkłady. Wysokość wkładki miesięcznej wynosi 7 zł. W zamian za co posiadacz książeczki otrzymuje po 10 latach 1000 zł., lub wcześniej przez losowanie, które odbywać się będzie co 3 miesiące: 15 kwietnia, lipca, października i stycznia. Wylosowaniu podlegają trzy książeczki na każdy tysiąc książeczek w obiegu. Wypłata wylosowanej książeczki nastąpić będzie niezwłocznie.

Ustawy i

rozporządzenia.

Waloryzacja i wypłata emerytur.

Ministerstwo Skarbu okólnikiem Nr. 25558 po porozumieniu się z prezydium Rady Ministrów wyjaśniło, iżbom skarbowym w sprawie niedopłaconych emerytur z końcem r. 1923, co następuje:

1) Zastrzeżenie okólnika Nr. 23932 z dnia 1 grudnia 1925 r., wyłączające od waloryzacji emerytur te osoby, które dokumenty potrzebne do przeprowadzenia waloryzacji złożyły po 1 lutego 1924 nie dotyczy tych osób, które nie złożyły dokumentów potrzebnych do przerachowania emerytur (w myśl zasad ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r.) przyznanych na podstawie przepisów ustawy z dn. 28 lipca 1921 r.

2) Zaopatrzenie emerytalne nieopierane przed końcem stycznia 1924 r. lub ewentualnie przed 1 października 1923 r. z powodu nieprzeprowadzenia wymiaru przez odpowiednie władze, ulegają waloryzacji od chwili wniesienia podania.

3) Zwaloryzowane wszelkiego rodzaju należności, wynikające z ustaw emerytalnych, mają być wypłacone bezzwłocznie i jednorazowo za wyjątkiem wypłat waloryzowanych należności z tytułu mylnego zaszerogowania do szczebli. Należności te wypłacane będą w sześciu ratach miesięcznych.

4) Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 18 maja 1925 r. Nr. 8404 został całkowicie uchylony.

Blizszych informacyj i wszelkich wyjaśnień w sprawie wypłat waloryzacji emerytur udziela p. prezes Związku Emerytów W. Bojarski, Warszawa, ul. Tamka 31 m. 2 w godzinach 2—4 po poł.

Pozwolenie na uprawę tytoniu.

Ze źródeł rządowych dowiadujemy się, że termin podań o pozwolenie na uprawę tytoniu upływa 15 kwietnia r. b. Pozwolenia takie wydawane są każdemu rolnikowi, który zgłosi wymagane minimum przestrzeni uprawy tytoniu wynoszącej 500 metrów kwadr. w jednym kawałku. Poza nasionami, które monopol tytoniowy daje bezpłatnie, plantatorzy otrzymują szereg innych ulg w postaci zwrotu kosztów zwózki premji przy dobrych wynikach pożytek i t. p.

Termin inkasowania walut eksportowych.

Jak wiadomo, rozporządzeniem p. ministra skarbu termin inkasowania walut eksportowych został skrócony z trzech miesięcy do 6 tygodni. Wobec różnorodności umów z firmami

zagranicznymi, z których niejedne nie pozwalają w ciągu tak krótkiego terminu wywiązać się z zadania, związki gospodarcze zwróciły się do Min. Skarbu z prośbą o przedłużenie terminu tego w poszczególnych wypadkach, gdy eksporterzy umotywiają konieczność takiej prolongaty.

Podatek komunalny od budynków w 1926 r.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych postanowiło w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, że podatek komunalny od budynków na obszarze gmin miejskich, będzie pobierany w r. 1926 w wysokości 25 proc. państwowego podatku od nieruchomości. Gminy miejskie, prowadzące kanalizację lub wodociągi, oraz gminy, które podejmują roboty inwestycyjne dla zatrudnienia bezrobotnych, mogą wyjątkowo pobrać podatek komunalny w wysokości 50 proc. państwowego podatku od nieruchomości, jednak tylko pod tym warunkiem, że zwiększone wpływy z tego źródła użyte będą na wymienione cele.

W sprawie ustawy nieuczciwej Konkurencji.

Jak się dowiadujemy, w niedługim czasie ma znaleźć rozwiązanie tak żywotna sprawa, jak nieuczciwa konkurencja w przemyśle i handlu. W Ministerstwie Przemysłu i Handlu jest w opracowaniu projekt ustawy, wszczęgłości obejmujący sprawy ochrony własności przemysłowej i przedsiębiorstw. Sprawy te wymagają bardzo szczegółowych studjów i opracowania, wobec czego projekt ustawy ma zostać wykończony w ciągu najbliższego miesiąca.

Przesyłanie pocztą podarunków i artykułów żywnościowych.

Odbiór przesyłek pocztowych, zawierających drobne przedmioty, mające charakter podarunków, oraz minimalne ilości artykułów żywnościowych na własne potrzeby, napotykał na trudności formalne, które przeciągały znacznie odbiór. Obecnie na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu — poczta wydaje przesyłki o powyższym charakterze, pod warunkiem załączania do właściwego podania kwitu, stwierdzającego uiszczenie opłaty manipulacyjnej w wysokości 4 promille od wartości przesyłki. Najmniejsza opłata wynosić może jeden złoty.

Zniżka cła na pomarańcze.

Dz. U. P. z dn. 27 lutego Nr. 20 ogłasza w poz. 124 ustawę, stanowiącą, że cło na pomarańcze i mandarynki, pochodzące i przychodzące z państw, które zawarły z Rzeczpospolitą Polską traktaty handlowe z całkowitą klauzulą największego uprzywilejowania w dziedzinie celnej, lub też z klauzulą częściową, ale rozciągającą się na pomarańcze i mandarynki, wynosi 48 zł. od 100 kg. wagi brutto.

Ustawa ta weszła w życie z dniem ogłoszenia, z tem, że za pomarańcze i mandarynki, o których mowa, przywiezione do polskiego obszaru celnego po dniu 22 stycznia 1926 r., różnica cła w wysokości 72 zł. od 100 kg. wagi brutto będzie zwrócona.

Ustawa traci moc obowiązującą 23 stycznia 1927 r.

Pozwolenia na przywóz.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu podaje do wiadomości, że wskutek wydanych zarządzeń co do ujednostajnienia sposobu wydawania pozwoleń na przywóz z zagranicy towarów zakazanych, pozwolenia takie wydawane są jedynie tylko w Warszawie w departamencie handlowym Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Zaświadczenia przywozowe muszą być zaopatrzone w dwa podpisy, mianowicie z prawej strony podpisuje naczelnik wydziału A. Sygietyński, lub jego następcą B. Gagatnicki, z lewej zaś strony referent J. Świątłowski lub W. Butkis.

Jeden z podpisów musi być własnoręczny, drugi zaś może być zastąpiony przez fac-simile.

O ujednostajnieniu przepisów gospodarczych.

Zgodnie z dezyderatami przedstawicieli przemysłu i handlu, przed przedłożeniem władzom rządowym i izbom ustawodawczym jednym z bardzo poważnych czynników naprawy gospodarczej jest ujednostajnienie dla wszystkich dzielnic Rzplitej najróżniejszych przepisów dotyczących spraw gospodarczych. Sfery gospodarcze odniosły w tym względzie pewien sukces, obecnie zaś dążą do zmian w ustawodawstwie społecznym przyznając zresztą, że ze względów politycznych układu stosunków w Polsce, sprawy te muszą być przeprowadzane stopniowo bez wywoływania zadrażeń. Dotyczy to szczególnie spraw arbitrażu przemysłowego, czasu pracy w przemyśle, umów zbiorowych, zabezpieczenia od bezrobocia i t. p.

Międzynarodowe Targi w Lipsku.

„Polska Ekspansja Gospodarcza w Lille“ (86. rue Esquermaise), organizuje dział polski na Targach Międzynarodowych w Lille, które odbędą się w okresie od 2 do 18 kwietnia r. b. Celem udostępnienia nawet drobnym producentom udziału w Targach, Polska Ekspansja Gospodarcza urządza stoiska kolektywne. Małe próbki mogą być wystawione za opłatą zł. 10. Oddzielny stand Zarząd Targów odstępuje po fr. 1.200, urządzenie, upiększenie, światło, dozór, wyniosą również fr. 1.200 czyli razem fr. 2.400. Za części standu będzie pobierana opłata proporcjonalnie do zajmowanego miejsca, a zatem pół standu fr. 1.200, czwarta część fr. 600, ósma część fr. 300. (Czyli ok. 85 złotych). Zarząd Targów wyda wystawcom specjalne karty do uzyskania ulgowego paszportu. Dla zyskania na czasie P. Z. S. poleca wystawcom natychmiast wysłać okazy pod adresem Zarządu Targów w Lille (Foire Commerciale et Internationale à Lille France). Opłatę zaś, stosownie do rozmiarów okazów przelać do Banku Przemysłowców w Poznaniu, Poznań, ul. Seweryna Mielżyńskiego № 7, na rachunek Oddziału w Lille, do dyspozycji Polskiej Ekspansji Gospodarczej. Wydano rozporządzenia administracyjne, żeby towary przeznaczone na Targi i podlegające oczeniu były przyjęte na Targi na zasadzie regulaminu o przejściowym wwozie towarów zagranicznych. Zarząd Targów zastrzega sobie prawo żądania od zagranicznych wystawców złożenia sumy równającej się kaucji, wniesionej do komory celnej przez ekspedytora, któremu powierzone zostało oczenie towaru. Suma ta zostanie zwrócona w chwili odesłania towaru do Polski. Zarząd Targów nie bierze na siebie żadnej odpowiedzialności za ewentualne zatargi z władzami celnymi, lecz chętnie podejmie się pośrednictwa celem załagodzenia nieporozumień.

Port handlowy w Budapeszcie.

Centralne położenie Budapesztu w kotlinie węgierskiej ułatwia niezmiernie obrót handlowy. Nie dziwnego przeto, że kapitały angielskie, włoskie, holenderskie i francuskie uczestniczą w wielu przedsiębiorstwach handlowych i przemysłowych, posiadających centralę w stolicy Węgier. Rząd węgierski buduje z tego powodu port handlowy na Dunaju. Statki o pojemności 3.000 ton i zanurzające się do 2 metrów pod poziom, nie napotykają na żadne przeszkody w drodze do ujścia Dunaju i Żelaznej Bramy (Sulina) do Budapesztu. W górnej części Dunaju poziom jest niejednakowy i siła spadku większa. Mianowicie na linii Regensburg-Wieleń stan wody spada do 1 metra, niżej zaś w granicach Węgier po półtora metra. Wobec projektu połączenia kanałami Dunaju z Łabą, Odrą i Renem, rząd węgierski przystąpił do regulacji Cisy, która ma być połączona również z Dunajem. Przeladowywania w porcie budapeszteńskim dokonywane są w kotlinie tranzytowej. Ponadto projektuje się budowa portu przemysłowego w miejscu, gdzie spadek wody osiąga na godzinę siłę 7.000 HP (koni parowych). Pozwoli to przedsiębiorstwom przemysłowym na oszczędzanie 70 do 100.000 ton węgla. Rząd węgierski stara się również o zwiększenie splawności dopływów Cisy i Dunaju, uważając, że rozwinięta sieć komunikacji umożliwi rozwój ekonomiczny kraju. Siłę spadku wody obliczono jeszcze przed wojną na 1.500.000 HP.

Polski konsultant handlowy w Charbinie.

Chiny, a zwłaszcza prowincja mandżurska, przedstawiają bardzo dobry, ze względu na warunki rozwoju, rynek zbytu dla produktów przemysłu polskiego. Pewien słaby, samorzutny wywóz naszych produktów przemysłowych do Chin odbywa się już i teraz, ale wywóz ten mógłby stokrotnie się powiększyć i ciągle się rozwijać,

gdyby na tamtejszym gruncie istniała bodaj jedna nasza stała urzędowa placówka handlowa. Ministerstwo Przemysłu i Handlu już kilkakrotnie zwracało na tę sprawę uwagę, o urzeczywistnieniu jej jednak nie można było myśleć, dopóki liczyć się trzeba było, z przyczyn oszczędnościowych, z koniecznością stworzenia tylko placówki honorowej, na którą trudno było znaleźć kandydata. Obecnie kandydat taki się znalazł w osobie p. Edwarda Lewickiego, który mieszka w Charbinie, a obecnie bawi w Warszawie dla zorganizowania na większą skalę ekoportu polskiego do Chin, a zwłaszcza do Mandżurji P. Lewicki, który posiada nadto poparcie Wysokiego Delegata Rzplitej Polskiej na Chiny p. Karola Pindora i który gotów jest pełnić honorowo funkcje polskiego konsultanta handlowego przy polskiej delegaturze w Charbinie, ma wkrótce otrzymać nominację na tę placówkę.

Polska Izba Handlowa w Chicago.

Z inicjatywy p. Barthel de Weydentha'a, Konsula Gen. Rzplitej Polskiej w Chicago, powstała w Chicago „Polska Izba Handlowa”, której celem jest ożywienie stosunków handlowych pomiędzy Polską a terytorjum gospodarczym Chicago. Na czele Izby stoją bardzo poważni kupcy, przemysłowcy i działacze Polonji w Chicago. Prezesem jest p. M. Zacharjasz, dyrektor polsko-amerykańskiego banku w Chicago „Ashland State Bank”, wiceprezesem p. S. Adamkiewicz, radny miejski, skarbnikiem p. E. Przybysz wiceprezes największego banku polsko-amerykańskiego w Stanach Zjednoczonych A. P. „Northwestern Trust et Saving Bank”.

Wprowadzenie taryfy towarowej polsko-holenderskiej.

Na podstawie odbytych w połowie lutego rokowań, wprowadzona zostanie bezpośrednia komunikacja towarowa między Polską i Holandją, tranzytem przez Niemcy. Obecnie kontynuowane są w przyspieszonym tempie prace nad taryfą przewozową polsko-holenderską, która ma być wprowadzona w życie z dniem 1 kwietnia r. b. W taryfie tej przewidziane jest, że należność za przewóz towarów może być opłacona zarówno zgóry przez nadawcę, jak również z dołu przez odbiorcę. Jest to znaczne udogodnienie dla sfer handlowych.

Stany Zjednoczone a Kauczuk.

Stany Zjednoczone współczesny „bankier świata” najwięcej zasilają kredytem Amerykę Południową — a z państw europejskich — Niemcy. Głośne fakty wstrzymania przez Rząd Stanów Zjednoczonych kredytów dla meljoracji technicznych plantacji kawy w stanie San Paulo w Brazylii i dla syndykatu potasowego niemieckiego, wyjaśnił sekretarz handlu, Herbert Hoover monopolistycznym charakterem obu tych „interesów”. Stany Zjednoczone nie życzą sobie popierania potężnych zagranicznych monopolistów, którym amerykański konsument musi płacić każdą żadaną cenę. P. Hoover przytoczył jaskrawy przykład kauczuku, którego Ameryka najwięcej spotrzebowuje, opłacając haracz Anglii i Holandji, które to państwa koncentrują niemal całkowity handel kauczuku i wykorzystują to swoje stanowisko monopolistyczne dla podniesienia jego ceny z 35 ct. na 1.10 za ft. angielski.

Przyczyny drożyzny Kawy.

Drożyzna kawy daje się dotkliwie we znaki całej Europie, trwa w dalszym ciągu mimo, że spodziewana w roku 1925/6 produkcja miała osiągnąć 21 miljn. worków. Przyczynę takiego stanu rzeczy należy upatrywać w znacznym wroście konsumpcji, która od 1921 r. stała przewyższa podaż, jak również w fakcie, że głównym dostawcą światowemu kawy jest Brazylija. W r. ub. sama Brazylija dostarczyła 80% całej ilości kawy w Europie. Ponieważ jednak cały budżet Brazylii oparty jest na produkcji kawy i kauczuku, wpływa na zwyczaję cen dzięki ścisłej waloryzacji cen. Wzrost produkcji w innych krajach, szczególnie w Indochinach i koloniach francuskich może jedynie skutecznie zawahyć na uregulowaniu cen kawy.

R ó ż n e.

R ó ż n e.

Założenie Izby Handlowej Grecko-Polskiej w Atenach.

Za inicytywą zasłużonego działacza na polu polskiej ekspansji gospodarczej w Grecji, p. Aleksandra Ślizińskiego, przedstawiciela Miejskiego Urzędu Targu Poznańskiego w Atenach, odbyło się w dniu 26.II. b. r. zebranie konstytucyjno organizującej się Izby Grecko-Polskiej w Atenach.

Zebranie zagał poseł polski w Atenach p. Czesław Andrycz. Przemawiali oprócz tego zebrani dygnitarze greccy, jak minister Przemysłu i Handlu Stanulis i inni wpływowi przedstawiciele sfer rządowych, finansowych i handlowych w Grecji, łącznie zebranych było 80 osób.

Izba Grecko-Polska ukonstytuowała się pod prezesurą każdorazowego posła polskiego w Grecji, oraz greckiego Ministra Przemysłu i Handlu z p. A. Ślizińskim jako Dyrektorem Zarządu.

Wszyscy mówcy podkreślali serdeczny stosunek polityczny do Polski i wyrażali się optymistycznie o coraz więcej wzmagającym się obrocie towarowym między Grecją a Polską.

W dowód zainteresowania polskimi stosunkami uchwalono zaaranżowanie gremialnej wycieczki przemysłowców i kupców greckich na tegoroczny Międzynarodowy Targ w Poznaniu.

Grecja importuje duże ilości wyrobów żelaznych, maszyny rolnicze, naczynia emaljowane, parafinę, ołówki, papier, artykuły chemiczne, materiały wełniane, tkaniny bawełniane, sznury, liny, spirytus i jego przetwory, drzewo wszelkiego rodzaju, budulec, cement, podkłady kolejowe, bydło, konie, węgiel.

Wobec wycieczki greckich importerów na Międzynarodowym Targu w Poznaniu, dnia 2 — 9 maja b. r., nastęrcza się wyjątkowa okazja dla naszych eksporterów do spotkania się z Grekami na wzmiankowanym Targu i rozejrzenia się w możliwościach wywozu do Grecji bezpośrednio.

Obrona zabawkarstwa.

W dn. 10 i 11 lutego r. b. odbył się w Warszawie zjazd zastępców 41 wytwórni zabawek polskich. Po rozpatrzeniu groźnego ataku gdańskich i niemieckich czynników zabawkarstkich na polskie ustawy celne (§ 215.6) powierzono p. dyr. Ligi Pomocy przemysłowej p. Sokołowskiemu i p. Adamowi Szrajerowi z Kalisza zredagowanie memorjału, który po odczytaniu na plenum wręczyli delegaci Zjazdu czynnikom miarodajnym wraz ze szczegółowymi kalkulacjami różniczych zawodów.

Zjazd uznał za pewnik że zniesienie cęł na zabawki poniżej 50% stawek

obecnie obowiązujących zabawkarstwo polskie zaniknąć musi jako młodsze i bardziej obciążone, a nie znajdujące w kraju kredytu dogodnego.

Rozwój Polski w świetle interesów austriackich.

W dniu 25 lutego r. b. w Wiedniu w gmachu Przemysłowców (Industrie-haus) w obecności kilkuset przedstawicieli przemysłu austriackiego oraz władz, wygłosił p. dr. Twardowski prawie dwugodzinny odczyt na temat: „Rozwój Polski w świetle interesów austriackich”.

Na wstępie poruszył coraz większą zależność polityki od wpływów gospodarczych. Następnie zwrócił uwagę na to, że teza o gospodarce samowystarczalności, tak modna w czasie wojny światowej, została obecnie odrzucona jako wroga zasadom racjonalnej gospodarki, natomiast idea wszechświatowej łączności gospodarczej i międzynarodowego podziału pracy — czyli zróżniczkowanie wytwórczości wobec jaknajwyższej wymiany towarów, znajduje coraz silniejszy oddźwięk w zainteresowanych sferach. Przechodząc do sytuacji politycznej i gospodarczej Polski, z całą stanowczością obalał rozpowszechnione ograniczające zdanie o imperjalizmie i nietolerancji Polski i wyszczególniał dodatnie strony gospodarki polskiej. Usprawiedliwiał braki naszej administracji i wyjaśniał ze względu na stabilizację złotego, dążenie do pobudzenia eksportu i rozwój przemysłu polskiego, chwilową konieczność zaprowadzonych ograniczeń importowych, które jednakże w niedalekiej przyszłości zniesione być muszą. Podkreślił znaczenie obecnej wojny celnej z Niemcami dla eksportu austriackiego do Polski i odwrotnie. Mówiąc o odbudowie i rozbudowie polskiego przemysłu, zaznaczył, iż Austria nie powinna się z tego powodu obawiać zmniejszenia swego eksportu do Polski, albowiem stworzy to wielkie zapotrzebowanie na środki wytwórczości oraz inne artykuły, co może zapewnić Austrii duży udział w polskim imporcie. Dając wyjaśnienia co do polityki handlowej, wspominał również o znaczeniu Poznania, jako centrum Zachodniej Polski i najdogodniejszego punktu wyjścia dla handlu zagranicznego. Nie zapomniał także nadmienić o tegorocznym Międzynarodowym Targu w Poznaniu oraz jego znaczeniu dla obu krajów.

Odczyt ten wywołał żywy odźwięk w prasie wiedeńskiej i spotkał się z wielkim uznaniem.

Rybołówstwo morskie w styczniu 1926 roku.

W styczniu 1926 r. wskutek mrozów i lodów połowy były utrudnione; rybacy helscy nie wyjeżdżali na połowy przez 12 dni, z Gdyni przez 3 dni, poatem było 8 dni burzliwych, w ciągu których również nie wykonywano połowów na całym wybrzeżu. W porównaniu z grudniem 1925 r. połowy łososi znacznie zmniejszyły się; łowiono jedynie przez dwa dni mielnicę z dobrym skutkiem. Połowy szprotów dały wyniki bardzo małe, lepsze nieco były połowy śledzi lecz trwały zaledwie 1,5 dnia. Połowy innych ryb były b. małe. Wędzarnie rybackie pracowały b. mało. Wskutek burzy i lodów w styczniu r. b. uległo zniszczeniu 14 sieci śledziowych wartości 550 zł.

W okresie sprawozdawczym wydano rybakom z Gdyni pożyczek ulgowych 4 proc. na sumę 17.500 zł., poatem jedną pożyczkę 10 proc. 300 zł., ponadto rozdzielono zapomogę, udzieloną przez Ligę Morską i Rzeczną w wysokości 675 złotych.

W sprawie zwalczania handlu importowego.

Aktywizowanie bilansu handlowego Polski wymagało szeregu środków zapobiegających nadmiernemu przywozowi towarów. Poza zakazami reglamentacyjnymi, jednym ze skutecznych środków jest presja kredytowa oraz trudności w kredytach celnych akcyzowych i innych. Sprawa ta jednak o tyle komplikuje się, że importerzy, wyprzedający zapasy, muszą w określonym czasie (sezonie) zakupywać zagranicą duże ilości towarów, których brak jest w Polsce, a nieprzydzielanie importerom walut zagranicznych, wywołuje pokrywanie się na czarnej giełdzie, co odbija się ujemnie zarówno na cenach towarów jak i w pewnych momentach na wahanach kursu. Ujemnym momentem w naszej polityce eksportowej są zobowiązania względem niektórych państw, na wpuszczanie do Polski pewnych towarów wzamian za wywóz węgla, zboża i t. p., które nie odchodzi w takich ilościach, jakaby odpowiadała rozmiarom zobowiązań importowych.

Gdynia miastem.

Rada ministrów powzięła uchwałę nadającą osadzie Gdyni prawo przyjęcia; miejskiej ordynacji według dawniejszych ustaw pruskich. W ten sposób Gdynia staje się miastem znów więc uczyniono ważny krok naprzód do stworzenia na naszym wybrzeżu silnej placówki morskiej. Nie mniej bowiem ważnym niż budowa portu,

jest stworzenie wielkiego portu-miasta, bez którego żaden port racjonalnie rozwijać się nie może. Niedawno została włączona gmina Oksywie do obszaru tego przyszłego miasta.

Eksport węgla przez Gdańsk.

W ciągu z. m. przybyło do Gdańska węgla eksportowego 7,286 wagonów ogółem 178,439 ton, z czego przeładowano na statki 7,567 wagonów, 163,487 ton.

Średni dzienny przeładunek na dzień kalendarzowy wynosił: w I dekadzie lutego 5,557 w II dekadzie 7,148 ton, w III dekadzie lutego 4,554 ton. W III-ej dekadzie przeładunek zmniejszył się wskutek opóźnienia się znacznej ilości statków, kursujących między Gdańskiem a Szwecją, przytem w okresie od 20 do 27 lutego komunikacja pomiędzy Gdańskiem a Sztokholmem ustała zupełnie. Przyczyną tego były wielkie masy lodu na Bałtyku, spędzone przez wiatr wschodni ku wschodnim wybrzeżom Szwecji. W zatorach lodowych ugrzęzły statki próżne i ładowane. Siła wiatru była tak wielka, że poziom wody w porcie gdańskim obniżył się przeszło o metr, czego nie notowano od kilkudziesięciu lat i obniżenie to sprawiło większym statkom trudności przy ładowaniu.

Zmniejszenie zakupów surowców włókienniczych zagranicą.

Statystyki przewozów kolejowych uwidaczniają charakterystyczne zjawisko, mianowicie: przywóz wełny i bawełny z zagranicy stanowi zaledwie 40 do 45 proc. ogólnej ilości przewozu tych surowców. Tłumaczy się to znacznym zmniejszeniem zakupów zagranicą obok zużywania zapasów z lat poprzednich.

Udział Polski w Targach Międzynarodowych.

Ministerstwo przemysłu i handlu komunikuje, iż w roku bieżącym przewidzany jest udział Polski w Targach Międzynarodowych w Brukseli (od 7 do 21 kwietnia), w Paryżu (od 8 do 24 maja) i w Bordeaux od 15 do 30 czerwca). Oprócz tego urządzony ma być pokaz produkcji polskiej w początku czerwca w Hawrze i w połowie lipca w Marsylii. W ten sposób cała zachodnia część Europy zaznajomi się z naszą produkcją.

Ponieważ tegoroczne Targi w Lille (2 — 18 kwietnia) wypadają jednocześnie z Targami w Brukseli (9 — 21 kwietnia), przeto sfery gospodarcze polskie wezmą udział w tych ostatnich jako ważniejszych. Aby jednak dać się poznać w Lille, ekspozycje polskie będą w międzyczasie pomiędzy Targami w Brukseli i w Paryżu wystawione na kilka dni w Lille. W ten sposób dostatecznie damy się poznać na tym rynku.

Organizacja wszystkich tych udziałów tak w Belgji jak i we Francji zajmuje się Izba Handlowa Polsko-Francuska w Warszawie (Szkołna 10).

Polski tonaż morski.

Gorączkowa budowa statków Handlowych przez sąsiadujące z nami państwa (Niemcy i Rosja) skłania nasze czynniki miarodajne do poważnego zastanowienia się nad możliwie najszybszym przystąpieniem do budowy polskiej marynarki handlowej. Zaznaczyć należy, że Niemcy które z 5 milionów ton tonażu przedwojennego zostały z ilością wynoszącą 419 tysięcy ton po wypełnieniu warunków traktatu wersalskiego, obecnie mają już przeszło 3 miliony ton, niemal wyłącznie najnowszych typu statków handlowych. Rosja sowiecka wybudowała w 1925 r. w samych stoczniach leningradzkich cztery nowe statki, a roku bieżącym i przyszłym ma wybudować jeszcze 43 statki. Brak polskiego tonażu na morzu może się stać zwłaszcza dla Niemiec argumentem dowodzącym niejako, że Polska z morza nie skorzysta a więc i nie potrzebuje go.

Ważna inicjatywa w gospodarce handlowej płodami rolnymi.

Z ważną inicjatywą wystąpiło ministerstwo przemysłu i handlu, zmierzającą do unormowania korzystnej techniki wywozu płodów rolnych i wytworów leśnych. Ministerstwo projektuje utworzenie w różnych i dogodnych ze względu na warunki miejscowe punktach kraju składów zsypanych na zboże, gdzie mogłoby ono być czyszczone, sortowane, zliczkowane i sprzedawane zagranicę. Składy takie, przy których urządzeniu współczynne byłyby związki kooperatywy i kółka rolnicze, stałyby pod zarządem jednej z instytucji takiej, jak kooperalna lub tej podobna, i byłyby popierane ze strony rządu odpowiednimi subwencjami.

Równoległe z temi składami zsypanymi miałyby być urządzone na zasadzie współdzielczej pakownie i sortownie jaj. Ministerstwo przypisuje w utworzeniu tych dwóch instytucji ważne znaczenie, zwłaszcza ze względu na małe gospodarstwa rolne w Polsce.

W dziedzinie zbytu wytworów leśnych ministerstwo projektuje utworzenie centralnego biura do przyjmowania i rozdziału zamówień na drzewo, któreby także ustalało warunki dostawy i wymiary drzewa.

Ministerstwo przemysłu i handlu zakomunikowało projekt swój ministerstwu rolnictwa, z którym ma nastąpić porozumienie co do warunków i sposobu urzeczywistnienia projektu.

Zebrań wierzycieli Banku dla handlu i przemysłu.

Odbyło się ogólne zebranie wierzycieli Banku dla handlu i przemysłu. Przewodniczył zebraniu adw. Jarkowski. Imieniem komitetu wierzycieli składali sprawozdania pp. adw. Drzewiecki, Mucharski i inż. Myśliński, imieniem nadzoru sądowego p. adw. Mińkiewicz.

Ze sprawozdań tych wynika, iż

akcja komitetu, zmierzająca do sanacji interesów Banku i uruchomienia go w normalnej formie dała dosyć korzystne wyniki. Około 80 proc. wierzycieli przystąpiło już do akcji sanacyjnej i jest nadzieja pozyskania pozostałych. Tak więc z dwu możliwych dróg, jakie stały przed wierzycielami w chwili ogłoszenia nadzoru sądowego: dążenia do uzyskania jak największej części swych wierzytelności bez oglądania się na losy Banku lub też przeprowadzenia sanacji Banku — wkroczo na tę drugą.

Komitet wierzycieli wystąpił do zgromadzonych z propozycją zaakceptowania jego czynności oraz upoważnienia go do zwrócenia się do sądu w celu uzyskania zgody na zaspokojenie drobnych wierzycieli (do 100 zł.), których należności wynoszą w sumie około 270.000 zł. Zebranie ustosunkowało się do tych propozycji pozytywnie.

Polskie maszyny rolnicze do Rosji.

Sowiecka reprezentacja handlowa dokonała większego zakupu maszyn rolniczych, wykonanych przez Zjednoczenie polskich fabryk maszyn i narzędzi rolniczych. Tytułem należności reprezentacja handlowa sowieków wystawiła weksle na 28.000 dolarów, które zdyskontował państwowy Bank rolny.

Wywóz drzewa

Wywóz drzewa w r. ub. wzógł się w stosunku do roku 1924 dosyć znacznie. W r. 1925 wywieźliśmy 3,267,708 ton drzewa wartości 241,837,000 zł. podczas gdy w r. 1924 tylko 1,007,532 ton wartości 137,106,000 zł. W r. ub. ministerstwo przemysłu i handlu zwróciło specjalną uwagę na tę ważną gałąź gospodarstwa krajowego. Uporządkowanie gospodarki drzewnej wogóle oraz ułatwienie i zorganizowanie eksportu z szczególności — były przedmiotem obrad komitetu ekonomicznego ministrów. Poprowadzenie racjonalnej polityki w tej dziedzinie, zwłaszcza jeśli chodzi o odpowiedzialne zorganizowanie przemysłu drzewnego i przystosowanie się do wymagań rynków zagranicznych, może dać bardzo poważne korzyści. Dotychczas nasze bogactwa nie są jeszcze należycie wykorzystane i dlatego poważną pozycję naszego wywozu stanowi surowiec i półprodukty, a stosunkowo małą wyrobę z drzewa. Kontynuowanie więc akcji, rozpoczętej pomyślnie przez rząd, jest konieczne.

W 1925 r. najważniejsze pozycje wywozu naszego drzewa stanowią: papierówka — 690,563 tony za 28,041,000 zł., bale, deski i łaty — 1,139,589 ton za 102,443,000 zł., kłody, kłocę i dłużyce — 494,724 tony za 33,050,000 zł., kopalniaki — 345,459 ton za 12,603,000 zł., podkłady kolejowe — 361,033 tony za 25,200,000 zł., wyroby bednarskie — 73,789 ton za 11,273,000 zł., fornieri i wyroby stolarskie — 16,047 ton za 18,011,000 złotych.

Sp. Akc. zwołujące

zebrania ogólne.

15 marca.

Sp. Akcyjno - Komandytowa „Domeny” nadzwycz. o likwidacji Sp. o godz. 10 rano w salce Jarockiego w Poznaniu, Masztalarskiej 8.

Lidzki Syndykat Rolniczy — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w lokalu biura Zarządu w Lidzie, Suwalska 40.

Bank Rolniczy „Gleba” — zwycz. o godz. 5 po poł. w biurze Banku w Poznaniu, pl. Nowomiejski 4.

Sp. Akc. Pomorzanie w Kościerzynie zwycz. o zatw. bilansu o przeksztalcenie Sp. Akc. na Sp. z ogr. odp. o godz. 15 w lokalu Sp. w Kościerzynie.

Polsko - Amerykańskie Towarzystwo „Ampol” — nadzwycz. o godz. 7 wiecz. w sali hotelu Leninging w Bydgoszczy, Długa 56.

Tow. Akc. „Nieruchomość św. Marcin” 65 zwycz. o zatw. bilansu o godz. 18 w lokalu Związku Lud. Narodowego w Poznaniu, Św. Marcin 65.

Włocławska Fabryka Lokomobili i Młocarni Parowych — nadzwycz. o likwidacji Sp. o godz. 3½ po poł. w Włocławku, Łęska 47.

16 marca.

Kolej Żelazna Chabówka—Zakopane zwycz. o godz. 12 w poł. w lokalu krajowego biura kolejowego w Gmachu Dyrekcji Kolei Państw. we Lwowie.

Przemysł Wełniany „Goński i Engelman” nadzwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapitału o godz. 17 w Łodzi, Wólczańska 9.

Sp. Akc. dla Przemysłu Budowlan. dawn. Jan Lewiński we Lwowie — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 5 w sali konferen. Banku Dyskontowego Warszawskiego oddz. we Lwowie, 3 Maja 14.

Krajowa Hurtownia Herbaty M. Szumilin zwycz. o zatw. bilansu o godz. 6 wiecz. w lokalu biura Sp. w Warszawie, Miodowa 25.

Polski Akcyjny Bank Komeracyjny — nadzwycz. powtórne o godz. 6 po poł. w lokalu Banku w Warszawie, Al. Jerozolimskie 36.

17 marca.

„Gramolit” zwycz. o zatw. bilansu i sprawozdanie z roku likwidacyjnego o godz. 10 rano w Poznaniu, Fredry 7.

Tow. Zakupów dla Przemysłu Graficznego zwycz. o zatw. bilansu o godz. 18 w biurze Spółki w Warszawie, Królewska 10.

Związek Producentów Ryb — nadzwycz. o zatw. bilansu i reorganizacji Związku o godz. 11 rano w sali Centralnego Towarzystwa Rolniczego w Warszawie, Kopernika 30.

18 marca.

Sp. Akc. „Ampol” — zwycz. o godz. 5 po poł. w lokalu fabryki w Bydgoszczy ul. Sienkiewicza 66/67.

Towarzystwo Producentów Rolnych — nadzwycz. o godzinie 12 w połudn. w lokalu Straży Kresowej w Mławie.

Przemysł Korkowy „Witander i S-ka” zwycz. o zatw. bilansu o godz. 12 rano w Warszawie, Nowosensatorska Nr. 9.

Cukrownia Wierzchosławicka — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 10 rano w sali posiedzeń Cukrowni w Wierzchosławicach.

19 marca.

Warszawska Fabryka Biszkoptów Stanisław Fuchs — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 6 po poł. w biurze Zarządu w Warszawie, Nowolipie 80.

20 marca.

Górnośląski Przemysł Spirytusowy Fr. Mikeska — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 3 po poł. w lokalu firmy w Rybniku, przy ul. Sobieskiego 19.

Hurtownia Włókiennicza „Ziempol” zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w lokalu własnym w Łodzi, Piotrkowska 111.

„Michałów” — zwycz. powtórne o godz. 12 w poł. w lokalu Związku Zawodowego Cukrownictwa w Warszawie, Mazowiecka 13.

Browary Chełmińskie w Chełmnie zwycz. o zatw. bilansu o godz. 16 w Chełmnie, w lokalu Tow. przy ul. Biskupiec 7/8.

Hurtownia Skór w Poznaniu — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 11 przed poł. w sali Resursy Kupieckiej w Poznaniu, pl. Wolności 11.

21 marca.

Hurtownia Kielecka — zwycz. o zatw. bilansu powiększenie kapitału o godz. 3 po poł. w biurze Spółki w Kielcach, Wesola 24.

Sp. Akc. „Papier” — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w lokalu S-ki w Wilnie, Zawalna 13.

22 marca.

Warszawska Sp. Akc. Budowy Parowozów nadzwycz. o godz. 4 po poł. w Warszawie, Kolejowa 57.

Księgarnie Polskie na Śląsku w Katowicach — zwycz. o godz. 6 wiecz. w lokalu Polskiego Tow. Księg. Kol. „Ruch” w Warszawie, Al. Jerozolimskie 63.

23 marca.

„Hafeza” Tow. Akc. Hurtowni i Fabryki Zjednoczonych Aptekarzy w Poznaniu zwycz. o zatw. bilansu o godz. 16 po poł. w lokalu Spółki w Poznaniu, przy ul. Szkolnej 17.

Towarzystwo Kredytowe Przemysłu Polskiego — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 17 w lokalu Tow. w Warszawie Jasna 1.

Fabryka Portland Cementu — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 3½ po poł. w Wejcherowie, ul. 3 Maja 1 (cukiernia Kubatzki).

24 marca

Centrala Spirytusowa — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w lokalu Tow. w Poznaniu, przy ul. św. Marcina 39.

Tow. Przemysł. Górnicze „Praszka - Pilawa” — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w lokalu Związku Ziemiaków w Warszawie, Kopernika 30.

Polska Fabryka Ekstraktów Garbarskich — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 11 rano w Kantorze Spółki w Warszawie, przy ul. Smoczej 43.

Kapiele na Wielkim Morzu Jastrzębie Góry „Jast-góra” — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 6 po poł. w Warszawie, Chmielna 32 m. 22.

Częstociekie Towarzystwo Fabryk Cukru — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 3½ po poł. w lokalu firmy w Warszawie Królewska 35.

25 marca

Tow. Wydawnicze „Prasa” — zwyczaj. o zatw. bilansu, określenie wysokości kapitału o godz. 3 po poł. w lokalu Zarządu Tow. w Warszawie przy ul. Szpitalnej 12.

Polsko - Amerykańska Sp. Akc. „Southern Trade” — zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 11 rano w lokalu Spółki w Warszawie, Mokotowska 12.

26 marca

Drukarnia Dziennika Poznańskiego zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w lokalu redakcji w Poznaniu, Pocztowa 9.

Stefan Ogórkiewicz i S-ka, Fabryka maszyn i Narzędzi Rolniczych w Miechowie, zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 10 w siedzibie Tow. w Miechowie.

J. K. Poznański w Łodzi — nadzwyczaj. o zatw. bilansu i przeszacowanie majątku o godz. 6 po poł. w lokalu Sp. w Łodzi, przy ul. Ogrodowej 17.

J.K. Poznański w Łodzi — zwyczaj. o godz. 4 po poł. w lokalu Spółki w Łodzi, przy ul. Ogrodowej 17.

Galicyskie Tow. Naftowe „Galicja”, zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 12 w poł. lokalu filii Tow. we Lwowie Kopernika 11.

Wielkopolska Fabryka Farb — zwyczaj. o zatw. bilansu i ewent. likwidacji Sp. o godz. 12 w poł. w lokalu Tow. w Poznaniu, pl. Wolności 17.

Górnośląskie Przedsiębiorstwo Drzewne — zwyczaj. o zatw. bilansu i ustalenie wysokości kapitału o godz. 10 rano w lokalu Sp. w Katowicach, Lompy 1.

Sp. „Real”, — zwyczaj. o zatw. bilansu, o przekształceniu się Sp. na Sp. z ogr. odp. o godz. 4 po poł. w lokalu Spółki w Warszawie, Widok 24.

Tow. Budowy i Eksploatacji Rzeźni Miejskich — zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w biurze Zarządu w Warszawie, Nowy-Swiat 41.

Bank Ziemi Wieluńskiej — zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 3 po poł. w gmachu Banku w Wieluniu.

27 marca.

Sp. Akc. „Nafta” — zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 12 w biurze Tow. we Lwowie, Batorego 6.

Oberschlösische Discontobank — zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w lokalu Banku w Królewskiej Hucie.

Tow. Akc. Kończak i Wiatrolik — zwyczaj. o zatw. bilansu i ewent. likwidacji Tow. o godz. 4 po poł. w lokalu Tow. w Krotoszynie.

Bank Ziemi Polskiej w Lublinie — zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 2 po poł. w lokalu Banku Handlowego w Warszawie, oddziału w Lublinie, przy ul. Kapucyńskiej 3.

Bank dla Handlu Zagranicznego — zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 6 wiecz. w siedzibie Banku w Warszawie, Marszałkowska 142.

Przemysł. - Handl. Tow. Metalowe „Hantomet” — zwyczaj. o zatw. bilansu i ewent. likwidacji Sp. o godz. 6 po poł. w lokalu adw. T. Szymanowskiego w Warszawie, przy ul. Hożej 38.

„Marmury Kieleckie” — zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 16 w Warszawie, Piękna 11-a m. 2.

Sp. Akc. „Planta” — zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 5 w lokalu Spółki w Warszawie, Chłodna 43.

Zakłady Mechaniczne „Bracia Bauererz” — zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 10 rano w biurze Zarządu Tow. we wsi Mijaczów, gm. Pińczycze, pow. Będzińskiego.

Sp. Akc. „H. Mühsam” — zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w lokalu Sp. w Włocławku.

Cukrownia i Rafinerja „Rejowiec” — zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w Lublinie, w Hotelu Wiktorja.

Polska Hurtownia Opałowa — zwyczaj. o zatw. bilansu i podwyższ. kapit. o godz. 5 po poł. w lokalu Polskiego Banku Handlowego w Warszawie Prózna 3.

Cukrownia „Wozuczyn” — zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w Warszawie, Al. Szucha 8, m. 2.

Widzewska Manufaktura — nadzwyczaj. o godz. 4 po poł. w lokalu Zarządu w Łodzi, Rokicińska 81.

28 marca.

Związek Spółdzielni Parcelacyjnych w Grudziądzu — nadzwyczaj. o godz. 10 rano w sali „Bazaru” w Grudziądzu.

Stołeczne Tow. dla Handlu i Przemysłu — nadzwyczaj. o likwidacji Sp. o godz. 5 po poł. w Warszawie, Bracka 18, m. 1.

Technika Gorzelnicza — zwyczaj. o zatw. bilansu, podwyższ. kapit. o godz. 10 rano w lokalu Sp. w Warszawie, przy ul. Wroniej 69.

Stowarzyszenie Pracowników Księgarskich Sp. z ogr. odp. — zwyczaj. o godz. 11 rano w lokalu własnym w Warszawie, Krak. Przedm. 38.

29 marca.

Tow. Akc. Leon Czarlinski — zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 3 po poł. w sali Hotelu Polskiego w Ostrowie (pozn.).

Polskie Tow. Naftowe „Polpetrol” — nadzwyczaj. sprawozdawcze o likwidacji o godz. 5 po poł. w siedzibie Komisji Likwidacyjnej w Warszawie, Żórawia 1, m. 7.

Syndykat Rolniczy Szczuczyński — zwyczaj. o zatw. bilansu. w lokalu własnym w Szczuczynie.

„Bielsko-Bialski Browar Akcyjny” — zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w lokalu Tow. w Bielsku, w lokalu własnym. ul. Cieszyńska.

Pol. Sp. dla obrotu Tow. „Polsota” — zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w lokalu Spółki w Lwowie, ul. Szajnochy 2.

30 marca

Związek Producentów Ryb — nadzwyczaj. o godz. 11 rano w lokalu Centralnego Towarzystwa Rolniczego w Warszawie, Kopernika 30.

Włosko-Polskie Tow. Górnicze Rybnik-Sipmer — zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 3 po poł. w siedzibie Spółki w Medjolanie, przy Piazza della Scala 4.

Zakłady Przemysłowe „Sptaw” — nadzwyczaj. o godz. 18 w Warszawie, w lokalu Cukrowni „Gostawice” Zgoda 15.

Bank Dyskontowy Warszawski — zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w sali posiedzeń Banku w Warszawie, Fredry 8.

Fabryka Odzieży „Vestis” — zwyczaj. o zatw. bilansu i ewent. likwidacji o godz. 5 po poł. w siedzibie Sp. w Warszawie, przy ul. Chocimskiej 20.

31 marca.

„Budex” Budowlano-Eksportowa Sp. Akc. — zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 6 wiecz. w Biurze Zarządu w Warszawie, przy ul. Hożej 41.

„Len Polski” — zwyczaj. o zatw. bilansu i ewent. likwidacji Sp. o godz. 18-iej w Warszawie, w biurze przy ul. Pięknej 11-a.

„Metallum” — zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 18 w lokalu Zjednocz. Polsk. Przemysł. Metalowych w Warszawie, przy ul. Traugutta 4.

Syndykat Rolniczy w Łodzi — zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 9 rano w lokalu Tow. Roln. w Łodzi przy ul. Kilińskiej 60.

2 kwietnia.

Zakłady Przemysłowo — Handlowe „Orient” zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 11 rano w biurze Tow. w Warszawie, Niecała 4.

Zakład Lecznicy pod Piastem w Inowrocławiu — zwyczaj. o zatw. bilansu o godz. 10 rano w Inowrocławiu przy ul. Toruńskiej 4.

3 kwietnia.

Włocławski Młyn Parowy „L. Stein i Synowie” — nadzwyczaj. o godz. 3 po poł. w lokalu Zarządu w Warszawie ul. Gęsia 30/32.

Fabryka Kawy Słodowej „Prymas” zwyczaj. o zatw. bilansu i zmianie statutu o godz. 3 po poł. w lokalu Polonji w Tarnowskich Górach.

6 kwietnia.

Sp. Akc. Budowy i Eksploatacji Zakładów Kapielowych w Polsce — nadzwycz. o godz. 7 po poł. w biurze Zarządu w Warszawie, Krak-Przedmieście 16/18.

Tow. Akc. Hurtownia Rzeźnicza — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 6 po poł. w lokalu Tow. w Bydgoszczy, Jagiellońska 35 d.

Stowarzyszenie Rolnicze Płockie — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 3 po poł. w lokalu Okręgowego Tow. Rolniczego w Płocku.

7 kwietnia.

Przemysł Rybny na Polskim Bałtyku zwycz. sprawozdawcze o likwidacji o godz. 17 m. 30 w lokalu Związku Polskich Przemysłowych Naftowych w Warszawie, Szkolna 5 m. 12.

8 kwietnia

Cukrownia Wierchosławicka — nadzw. o podwyż. kapitału o godz. 10 rano w sali posiedzeń Cukrowni w Wierchosławicach.

Fabryka wyr. wełnianych, Karola Eiserta nadzwycz. o zatw. bilansu i ustalenie, wysokości kapit. zakład. o godz. 5 po poł. w Centralnym Biurze fabryki w Łodzi, Piotrkowska 135.

Bankowe Domy Składowe „*Industria*“ — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 1 po poł. w lokalu Polskiego Banku Przemysłowego w Warszawie, Senatorska 42.

Huty Miedzi Tow. Akc. w Poznaniu — nadzwycz. o godz. 12 w poł. w Poznaniu, pl. Wolności 8.

9 kwietnia.

Gazeta Powszechna — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w lokalu Tow. w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego 18.

Fabryka Wyrobów Metalowych i Emaljowanych „*Światowit*“ — nadzwycz. o godz. 7½ wiecz. w lokalu własnym w Warszawie, Namiestnikowska 4.

10 kwietnia.

Tow. Akc. Ząbkowickiej Fabryki Szkła — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 9 rano w biurze fabryki w Ząbkowicach.

Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 16 w siedzibie Sp. w Warszawie, Marszałkowska 46.

„*Jan Götz*”, Okocimski Browar i Zakłady Przemysłowe — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 11 rano w Krakowie, Lubiec 17.

Polskie Zakłady Garbarskie — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 11,30 rano w sali Izby Handlowo-Przemysłowej w Krakowie, Długa 1.

Towarzystwo Wydawnicze — nadzwycz. o zatw. bilansu, ustalenie wysokości kapit. zakład. o godz. 7 wiecz. w lokalu Tow. w Warszawie, Mazowiecka 12.

Warszawskie Fabryki Śrub i Drutu J. Wolanowski — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 1 w siedzibie Zarządu w Warszawie, Gliniana 5.

Towarzystwo Wydawnicze w Warszawie — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 7 wiecz. w lokalu Tow. w Warszawie, Mazowiecka 12.

11 kwietnia.

Bank Handlowo-Przemysłowy — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w lokalu Banku w Włocławku, Cyganka 19.

12 kwietnia

Sp. Akc. „*Cerata*“ — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 6 po poł. w biurze Zarządu Sp. w Warszawie, Długa 21.

Tow. dla Handlu i Przemysłu Leśnego „*Telechany*“ — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 6 po poł. w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Sienna 61.

Polski Bank Komunalny — zwycz. o godz. 11 rano w lokalu Banku w Warszawie, Ś-to-Krzyska 13.

Fabryka Lin Drucianych Meyerhold i S-ka zwycz. o zatw. bilansu, podwyższ. kapit. o godz. 10 rano w biurze Zarządu w Sosnowcu, przy ul. 3 Maja 17.

Bank Prywatny — zwycz. o zatw. bilansu i powiększ. kapit. o godz. 5 po poł. w lokalu Banku w Warszawie, Al. Jerozolimskie 18 w Warszawie.

13 kwietnia.

Drukarnia „*Lech*“ — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w lokalu własnym w Gnieźnie, Chrobrego 2.

14 kwietnia

Towarzystwo Kredytowe m. Radomia — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 16 w biurze Dyrekcji w Radomiu

15 kwietnia.

Pabjanicka Fabryka Papieru Rob. Saenger — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 3 po poł. w biurze Zarządu Spółki w Warszawie, Smolna 17.

Fryderyk Puls — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 6 w lokalu Zarządu w Warszawie, Wierzbowa 11.

16 kwietnia

Górnośląska Hurtownia Piwa i Wódek — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 3 po poł. w restauracji pana Wanjury w Katowicach, Kościuszki 15.

Bank Ziemi Kaliskiej w Kaliszu — nadzwycz. o godz. 5 po poł. w lokalu Banku w Kaliszu, Al. Józefiny 9.

Fabryka Wyrobów Gumowych „*Polonit*“ zwycz. o godz. 5 po poł. w lokalu przy ul. Otwockiej 14 w Warszawie.

Sp. Akc. Handlowo-Przemysł. „*W. Bednawski*“ zwycz. o zatw. bilansu o godz. 6 po poł. w sali Banku Zjednocz. Ziem Polsk. w Warszawie, Pl. Napoleona 7

17 kwietnia

Grodzieckie Tow. Kopalń Węgla i Zakładów Przemysłowych — zwycz. o zatwierdz. bilansu o godz. 11 rano w biurze Zarządu Tow. w Grodźcu.

Zgierska Farbiarnia i Apretura — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 1 po poł. w pierwszym terminie, o godz. 3 po poł. w drugim terminie w lokalu Zarządu Sp. w Zgierz, przy ul. Szezawińskiej 2.

Tow. Białostockiej Manufaktury Eugenjusz Becker i S-ka — zwycz. o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w lokalu firmy C. A. Moes w Warszawie, Leszno 29.

Sp. Akc. J. M. Wendisch — zwycz. o zatw. bilansu i podwyższ. kapit. o godz. 7 wiecz. w lokalu własnym w Toruniu, Stary Rynek 33.

Tow. Transportowo-Celne H. Karpiński zwycz. o zatw. bilansu i ustalenie wysokości kapitału ewent. likwidacji o godz. 7 po poł. w lokalu Tow. w Warszawie, Wierzbowa 9.

Czas opłacić prenumeratę.

KRONIKA AKCYJNA

PRZELICZENIE KAPITAŁÓW SP. AKC.

Warsz. Tow. Handlu Herbatą „A. Długołęcki, W. Wrześniewski” — o zł. 526.921 drogą przeliczenia tej kwoty z kapitału zapasowego Spółki czyli do zł. 600.000 podzielonych na 6.000 akcji po zł. 100.

„Włókno Polskie” — o zł. 707.482 gr. 20 czyli do zł. 825.000 drogą przeliczenia tej kwoty z kapitału zapasowego Sp. podzielonych na 82.500 sztuk akcji po zł. 10 wart. nom.

Bank Unji w Polsce — o zł. 950.000 czyli do zł. 1.000.000, podzielonych na 40.000 szt. akcji na okaziciela po zł. 25 wart. nom.

Cukrownia „Ostrowite” — o zł. 235.984 do 1.600.000 drogą przeliczenia tej kwoty z kapitału zapasowego, podzielonych na 16.000 szt. akcji po 100 zł. wart. nom.

Wileński Prywatny Bank Handlowy w Wilnie — kapitał obecnie wynosi zł. 1.000.000 podzielonych na zł. 10.000 akcji po 100 zł. wart. nom.

Powszechny Bank Związkowy w Polsce kapitał obecnie wynosi zł. 1.500.000 podzielonych na 60.000 akcji na okaziciela po 25 zł. wart. nom.

Fabryka Wyr. Włókien. „Böhme i S-ka” — o zł. 45.000 czyli do zł. 105.000 drogą II emisji złotowej 3.000 szt. akcji nom. wart. zł. 15.

„Tłocznia” — o zł. 492.945 czyli do zł. 600.000, drogą przeliczenia tej kwoty z kapitału zapasowego Sp., podzielonych na 6.000 akcji po zł. 100 wart. nom.

Singer-Sewing Machine Company z siedzibą w Ameryce Północnej w Stanie New-Jersey, w mieście Elisabeth — na działalność w Polsce ustala siedzibę w Warszawie, kapitał wynosi zł. 300.000.

Przemysł Korkowy „Wicander i S-ka” powiększa kapitał o Zł. 14.000, drogą przeliczenia tej kwoty z kapitału rezerwowego Spółki, do Zł. 21.000, podzielonych na 1.200 akcji po Zł. 17 gr. 50.

Sp Akc. Dom Handlowo-Przemysł. Franciszek Fuchs i Synowie — o Zł. 811.695, drogą przelania tej kwoty z kap. zapasowego, do Zł. 1.600.000 — podzielonych na 3.200 akcji po 500 Zł. wart. nom.

Fabryka Chemiczna „Gzichów” — kapitał określa się na 175.000 zł. podzielonych na 500 akcji po zł. 350.

Cukrownia „Mała Wieś” — o Zł. 469.816, drogą przeliczenia kwoty z kapitału zapasowego Spółki, do Zł. 750.000 podzielonych na 50.000 akcji zł. po 15 Zł. wart. nom.

Fabryka Cukru i Rafinerja „Michałów” — kapitał zakładowy obecnie wynosi Zł. 1.848.000 — podzielonych na 184.000 akcji po 10 zł. wart. nom.

Tow. Ubezpieczeń „Silesia — o zł. 490.000 czyli do zł. 500.000 drogą wypuszczenia 11.600 szt. akcji imiennych II emisji i 8.000 szt. akcji imiennych III emisji po 25 zł. wart. nom.

Syndykat Plantatorów Chmielu — kapitał obecnie wynosi zł. 400.000 podzielonych na 4.000 zł. po 100 zł. wart. nom., z których 2.000 akcji jest imiennych i 2.000 akcji bezimiennych.

Polscy Zjednoczeni Przemysłowcy Garbarze — kapitał zakładowy obecnie wynosi zł. 105.000 podzielonych na 3.000 szt. akcji nom. wart. zł. 35, z których 1.800 szt. imiennych i 1.200 szt. na okaziciela.

Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Dąbrowskiem — kapitał zakładowy wynosi obecnie zł. 7.500.000, podzielonych na 150.000 szt. akcji po zł. 50 wart. nom.

„Optima” — Sp. Akc. dla wyr. Ciukiern. i Czekoladowych w Krakowie — o zł. 250.000 czyli do zł. 500.000 drogą nowej emisji 10.000 szt. akcji nom. wart. zł. 25.

Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji przysługuje właścicielom akcji emisji poprzedniej w stosunku do ilości posiadanych akcji.

Cenę emisyjną określa się na zł. 30 z których 25 zł. przeznaczą się na kapitał zakładowy, resztę zaś po pokryciu kosztów emisji nowych akcji na kapitał zapasowy.

„Staniola” Pierwsza Krajowa Fabryka Tutek Metalowych — o zł. 72.642, drogą przeliczenia tej kwoty z kapitału zapasowego Spółki, czyli do zł. 100.000 drogą 4.000 akcji po 25 zł.

Norblin, Buch Br. i Werner T. — Sp. Akc. Fabryk Metalowych Kapitał zakładowy określa się na 5.000.000 zł. podzielonych na 50.000 akcji po 100 zł. wart. nom.

„Etyl” Zakłady Przemysłowe — o zł. 191.666 gr. 67 do zł. 225.000, drogą przeliczenia tej kwoty z kapitału zapasowego Spółki, podzielonych na 15.000 akcji po zł. 15 wart. nom.

Polska Fabryka Ekstraktów Garbarskich o zł. 51.000 czyli do zł. 150.000 drogą przelania do kapitału zakład. zł. 7.887 z nadwyżki powstałej od przewalutowania wartości majątku Sp. i Zł. 43.113 z zysków za rok 1924 administracyjny.

Następnie o zł. 30.000 czyli do zł. 180.000 drogą III emisji złotowej 300 szt. akcji nom. wart. zł. 100. Pierwszeństwo do nabycia nowych akcji służy właścicielom poprzednich w stosunku do ilości posiadanych.

Cenę emisyjną określa się na 100 zł. 20 gr.

Sp. Akc. Pabjanicka Fabryka Papieru Rob. Saenger — o zł. 8.800.000 czyli do zł. 16.000.000, drogą przeliczenia tej kwoty z kapitału zapasowego Sp., podzielonych na 32.000 akcji po zł. 500 wart. nom.

Nowo-Werkowska Fabryka Papieru — kapitał zakład. określa się na zł. 220.000 podzielonych na 2.000 akcji po 110 zł. wart. nom.

SUBSKRYPCJE.

2 kwietnia.

Tow. Ubezp. „Przezorność” — zapisy na dodatkową subskrypcję przyjmuje Dyrekcja Tow. w Warszawie plac Małachowskiego 4 do dnia 2 kwietnia r. b.

NOWOPOWSTAJĄCE SP. AKC.

Przetwórnia Wosku w Polsce — Siedziba w Zawierciu. Kapitał zakładowy Sp. wynosi Zł. 200.000 — podzielonych na 2000 akcji po 100 Zł. Założycielami Sp. są: „Erdal” Sp. z ogr. odp., Dr Jakób Poczyski w Bielsku, Oskar Sienkiewicz z Żywcu.

„Tudor” Zakłady Akumulatorowe. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy określa się na 300.000 Zł. podzielonych na 30.000 szt. akcji po 10 Zł. wart. nom. Założycielami Sp. są: Inż. Fryd. Müller, Chemik Arnold Teichfeld, Adwokat Henryk Gałczyński.

RÓŻNE.

Posenische Landbank w Lesznie w likwidacji, wzywa wierzycieli do zgłaszania swych pretensyj.

Gerlach i Pulst — wzywa wierzycieli do zgłaszania pretensyj Komisji Likwidacyjnej w Warszawie, Piękna 20 m. 5.

Wacław Kremky i Matzka Sp. Akc. zawiadamia, że 25 lut. r. b. likwidacja ostatecznie przeprowadzona.

Jeneralne Towarzystwo Handlowe dla Przywozu i Wywozu w likwidacji wzywa wierzycieli do zgłaszania pretensyj do dnia 6 kwietnia r. b. pod adresem Spółki w Warszawie, Chmielna 41.

Tow. Producentów Rolnych dla Handlu i Przemysłu w Mławie w likwidacji wzywa wierzycieli do zgłaszania pretensyj Komisji Likwidacyjnej w Mławie ul. Działdowska 26.

Górnośląski Bank Handlowy w likwidacji wzywa wierzycieli do zgłaszania pretensyj.

„Borysław” Sp. Akc. dla przemysł. wosku ziemnego i oleju skalnego z siedzibą w Wiedniu, przeniosło siedzibę do Borysławia. Kapitał akcyjny wynosi Zł. 1.000.000 podzielonych na 100.000 akcji na okaziciela po 10 Zł. wart. nom.

Przedsiębiorstwo Przemysłowo Rolnicze „Przemrol” — w likwidacji wzywa wierzycieli do zgłaszania pretensyj Komisji Likwidacyjnej w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 94 w godz. biurowych.

Hurtownia Kolonialna w likwidacji wzywa wierzycieli do zgłaszania pretensyj pod adresem Spółki we Lwowie ul. Kl. Tańskiej 3.

Dom Handlowy W. Łączkowski i Ska wzywa wierzycieli do zgłaszania pretensyj pod adresem biura w Warszawie, Senatorska 24.

Cukrownia „Garbów” — kapitał zakładowy obecnie wynosi Zł. 1.890.000 podzielonych na 90.000 akcji po 21 zł.

Browar Krotoszyński — od dnia I.III do 24.IV r. b. wymianę akcji za każde 10 szt. 1000 marek z kuponami na rok 1925/26 na jedną akcję 30 złotych, uskutecznią Centrala i Oddziały Banku Zw. Spółek Zarobk.

Spółka z ogr. odp. „Cysterny” w Poznaniu — w likwidacji wzywa wierzycieli do zgłaszania pretensyj pod adresem likwidatora Dr. Edm. Wasika w Poznaniu, ul. Kochanowskiego 5.

Długołęcki i W. Wrześniewski — Biuro Spółki w Warszawie, przy ul. Brackiej 23 od g. 11 rano do 1 pp. wydaje akcje złotowe wzamian za akcje markowe.

Składy Portowe „Hr. St. Ledóchowski” — w likwidacji wzywa wierzycieli do zgłaszania pretensyj od 9 rano do 4 po poł. Komisja Likwidacyjna w Warszawie, przy ul. Przemysłowej 24.

Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Dąbrowskiem — Biuro „Siła i Światło” w Warszawie, Marszałkowska 94 w godz. od 10 rano do 1 po poł. wymienia akcje markowe za 20 akcji 1000 marekowych na 1 akcję 50 zł.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Domu Książki Polskiej w Warszawie.

Dnia 25 lutego odbyło się Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Domu Książki Polskiej, hurtowni dla księgarzy i wydawców, przy udziale akcjonariuszów reprezentujących 75% kapitału akcyjnego.

Sprawozdanie obejmowało działalność Spółki za lata 1923/4 i 1924/5.

Z ważniejszych postanowień podaje następujące:

Kapitał akcyjny w przeliczeniu na złote ustalono na 100.000 zł. podzielony na 10.000 akcji po 10 zł. każda; kapitał zasobowy wynosi zł. 32.395.07 gr.

Przewidziane Statutem tautjemy dla Rady Nadzorczej, Zarządu i Dyrekcji oraz dywidendę przeniesiono na kapitał zasobowy.

Przyjęto zmiany w Statucie Spółki, redukujące ilość członków władz Spółki do połowy.

Radę Nadzorczą stanowią: p. p. dr. Ludwik Bernacki (prezes) Jakób Mortkiewicz (v. prezes), dr. Tadeusz Koźmiński (sekretarz), Aleksander Janowski i Józef Bleszyński (członkowie).

Zarząd stanowią: p. p. Eustachy Waclaw Szelażek (prezes) Stanisław Koźmiński (v. prezes) Benon Perzyński (sekretarz) Ignacy Garusiewicz i Walerjan Zimiński (członkowie — zastępcy).

Komisję Rewizyjną stanowią: p. p. Cezary Łagiewski, Jan Michalski i dyr. Henryk Świerczewski.

Czynności dyrektora naczelnego Zarząd powierzył swemu prezesowi E. W. Szelażowskiemu.

Walne Zgromadzenie stwierdziło znaczny i ciągły rozwój Spółki, która w krótkim czasie stała się bardzo pożyteczną i nieodzowną hurtownią dla księgarzy i wydawców całego Państwa.

Książki nadesłane

Domański St. inż. Najkrótszy łatwy podręcznik do niwelacji (Jak niwelować). Wyd. 2-gie uzupełnione. Skład główny „Dom Książki Polskiej” zł. 3.20. W literaturze naszej daje się odczuć brak krótkiego podręcznika do niwelacji dla osób niefachowych, które ze względu na rodzaj swego zajęcia, są zmuszone do obznajmienia się z niwelacją, nie są jednak o tyle technicznie przygotowane, aby mogły posilkować się książkami specjalnymi. Potrzebna więc jest książka nietylko specjalna, ile objaśniająca przedmiot krótko i przystępnie, nie wymagająca technicznego wykształcenia czytelników. W praktyce wielu z tych, co umieją niwelować, poznało ten przedmiot przez asystowanie inżynierom podczas wykonywania niwelacji. Ten sposób obznajmienia się z przedmiotem jest naturalnie bardzo niewystarczający.

W tej książeczce czytelnik znajdzie, pomimo krótkości opisu, wszystkie wskazówki, jakie mu do wykonywania niwelacji będą potrzebne. Polecić ją możemy szczególnie, rolnikom, dozorcóm robót drogowych, początkującym technikom i wszystkim kogo interesuje niwelacja gruntów.

Pożyteczne wydawnictwo.

Nakładem Tow. Wydaw. „Rój” sp. z o. o. w Warszawie, wydana została „Biblioteka Handlowo Ekonomiczna”. Pożyteczne to wydawnictwo ma na celu szerzenie wiedzy handlowo-ekonomicznej poruszając w książeczkach, które ukazują się co dekadę, najaktualniejsze tematy z tej dziedziny w opracowaniu najwybitniejszych fachowców. Dążeniem wydawnictwa jest ułatwienie przyszłej pracy młodym ludziom w dziedzinie handlu, przemysłu, biurowości. Dotychczas ukazały się Wizytatora Min. Wyznań. Rel., prof. J. Szyca „Zasady księgowości” i prof. Cezaka nader interesująca książka zaopatrzona w 12 wykresów i 2 mapki p. t. „Geografja gospodarcza”. Nader niska cena (75 gr. egzemplarz, w prenumeracie kwartalnej za 9 tomików 5.40) umożliwi nabyć tego wydawnictwa każdemu.

Sklad Futer
J. F. Michalski
Warszawa
ul. Żurawia 6, tel. 45-14.
POLECA
WIELKIE SKŁADY
PRZECHOWANIA
FUTER.

GIEŁDA WARSZAWSKA, (waluty i dewizy).

DEWIZY	WALUTY	PARYTET	KURSY KOŃCOWE			
			25/II 1926	8/III 1926	18/III 1926	25/III 1926
Dolary Stanów Zjednoczonych	1 dolar	518 ¹ / ₄	7.78	7.63	8.00	7.90
Franki francuskie	100 franków	100	28.30	27.30	28.75	27.60
" belgijskie	100	100	—	34.75	32.65	31.68
" szwajcarskie	100	100	148.80	146.95	154.00	152.50
Funty sterl.	1 funt sterling.	25.22	37.60	37.07	38.92 ¹ / ₂	38.50
Korony austriackie	100 szylingów	105,013.6)	108.80	107.50	112.77	111.50
" czesko-słowackie	100 koron	105.01	22.88	22.60	23.70	23.45
" norweskie	100	138.89	—	—	—	—
" szwedzkie	100	138.89	209.70	—	—	—
Liry włoskie	100 lirów	100	31.25	30.70	32.15	31.88 ¹ / ₂
Marki finlandzkie	100 marek	100	—	—	—	—
Florenty holenderskie	100 florenów	208.32	293.10	292.80	320.60	317.25

Papiery procentowe

	1/III	25/III
8 proc. pożyczkowa	100.00	110.00
6 proc. pożyczkowa	506.88	584.60
10 ⁰ / ₀ pożyczka kolejowa	124.00	128.00
5 ⁰ / ₀ pożyczka konwersyjna	35.00	34.50
4 ¹ / ₂ zast. T wa Kr. Ziem.	24.00	22.10
4 ¹ / ₂ zast. Tow. Kr. Ziem. 14-18	15.00	14.05
8 ⁰ / ₀ Ziemskie dolarowe	—	—
5 ⁰ / ₀ Tow. Kr. m. Warsz. złot.	33.75	34.10
4 ¹ / ₂ " " " Warsz. "	31.50	31.50
4 ¹ / ₂ T. Kr. m. War. wylos.	19.75	19.50
6 ⁰ / ₀ Obl. m. War. z r. 1915/16	11.10	12.00
6 ⁰ / ₀ " " " " 1917	—	—

KURSY ZŁOTEGO (giełdy zagraniczne)

Nowy-York. 24. III. — Złoty (za 100 zł.) 13.50

Zurych. 24. III. — Złoty (za 100 zł.) — 65.

Berlin. 24-go marca. Złoty (za 100 zł.) 51.83 — 52.37, noty drobne 51.80—52.30. Telegraficzne wypłaty na Warszawę, Katowice i Poznań 52.26—52.54.

Gdańsk. 24. III. — Złoty (za 100 zł.) 64.67 — 64.83. Przekaz na Warszawę 64.67—64.83.

Wiedeń. 24. III. — Złoty (za 100 zł.) czeki 88.25—88.75, banknoty 87.50—88.50.

Praga. 24. III. — Złoty (za 100 zł.) 420.00.

Ryga. 24. III. — Złoty (za 100 zł.) 66.00.

Londyn. 24. III. — Złoty (za 1 f. szt.) 37.00.

Paryż. Złoty (za 100 zł.) 358.50.

GIEŁDA ZBOŻOWO-TOWAROWA.

Warszawa 24 marca 1926 r.

Pszenica kongresowa, 742 g/l (126 f.)—36.75—38.00.

Pszenica kongresowa, 747 g/l (127 f.) — 37. —

Zyto kongresowe, 681 g/l (116 f.) franco Warszawa—21.25.

Jęczmień kongresowy browarny—22.50

Jęczmień kongresowy na kaszę, franco Warszawa—21.50.

Owies kongresowy jednolity — 24.00.

Groch polny p/g próby — 31.00

Uspokojenie spokojne. Obróty małe.

Ceny rozumieją się za 100 kilogramów netto, franco stacja załadowania, o ile nie jest zastrzeżony inny sposób dostawy.

Poznańska Giełda Zbożowa.

z dnia 24 marca 1926 r.

Warunek: Handel hurt. fr. st. zał. ładunki wżg., dost. zaraz za 100 kg. złotych.

Zyto . . . . . 20,00—21,00 Pszenica . . . . . 36,00—38,50

Jęczmień . . . . . 19,00—20,00 Owies . . . . . 21,50—22,50

Jęczmień wyborowy . . . . . 20,25—22,50

Mąka żytnia 70⁰/₀ z workami . . . . . 30,25—32,25Mąka " 65⁰/₀ " . . . . . 31,75—33,75Mąka pszenna 65⁰/₀ " . . . . . 58,00—61,00

Otręby żytnie . 14,00—15,00 Otręby pszenne. 15,50—16,50

Groch polny . . . . . 29,00—30,00

Groch victorja . . . . . 38,00—42,00

Saradela . . . . . 21,00—24,00

Łubin niebieski 14,50—15,50 Łubin żółty . . 17,00—19,00

Koniczyna żółta . . . . . —

Koniczyna biała . . . . . —

Koniczyna czerwona . . . . . —

Koniczyna szwedzka . . . . . —

Platki ziemn. . . . . 14,00—15,00

Obecna waga standardowa: a) na żyto poznańskie

i pomorskie 702 gr. (118,9 f. w. h.), b) na jęczmień bro-

wary poznański i pomorski 675 gr. (czyli 114 f. wagi hol.)

Notowania mąki żytniej na podstawie ustalonego

standardu.

„SPORT WODNY”

czasopismo, poświęcone sprawom

wioślarstwa, żeglarsstwa i pływactwa.

BOGATO ILUSTROWANE.

Okazowe egzemplarze wysyła

Administracja, po wpłaceniu **Zł. 1.**

na konto w P. K. O. Nr. 6013.

Warszawa, Koszykowa Nr. 7, tel. 250-85.

GIEŁDA WARSZAWSKA

Ostatnie kursy najwyższe i najniższe od 1 do 25 marca 1926 r.

Wydanie nieoficjalne.

Objaśnienie: bp. — bez praw, bk. — bez kuponu.

N A Z W A	W Z ł o t y c h				N A Z W A	W z ł o t y c h			
	Kurs naj-wyższy	Kurs naj-niższy	5/III	25/III		Kurs naj-wyższy	Kurs naj-niższy	5/III	25/III
B a n k i.					Przedsięb. Naftowe.				
<i>(Warszawskie).</i>					„Polska Nafta”				
Polski	62.50	49.00 bk.	61.50	49.00	—	—	—	—	—
Dyskontowy Warszawski	5.25	4.95	5.15	5.00	0.45	0.40	0.40	—	—
Handlowy w Warszawie	1.75	1.70	1.75	1.75	1.35	1.30	1.30	1.30	1.30
Przemysłowców Polskich	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przemysłowy Warszawski	—	—	—	—	Fabryki Metalowe.				
Towarzystw Spółdzielcz.	—	—	—	—	H. Cegielski	7.40	—	7.40	—
Zachodni w Warszawie	0.95	0.85	0.85	0.85	Fitzner i Gamper	1.30	1.25	1.30	1.25
Bank Zjedn. Ziem Polskich	0.75	0.70	0.70	—	Lilpop, Rau i Loevenstein	0.64	0.55	0.62	0.55
Bank Handlowy w Łodzi	—	—	—	—	Modrzejowski Zakłady	2.40	2.08	2.30	2.10
Wileński Pryw. Bank Hand	—	—	—	—	Norblin, Buch i Werner	0.85	0.79	0.82	0.79
<i>(Poznańskie).</i>					Orthwein, Karasiński i S-ka	—	—	—	—
Polski Bank Handlowy	—	—	—	—	Ostrowieckie Zakł.	5.20	4.50	5.15	4.50
Bank Związku Sp. Zarobk.	4.10	4.00	4.00	4.00	Budowa Parowozów	0.22	0.20	0.21	0.20
<i>(Małopolskie).</i>					„Pocisk”	—	—	—	—
Polski Bank Przemysłowy	—	—	—	—	Rohn, Zieliński i S-ka	—	—	—	—
Małopolski w Krakowie	—	—	—	—	K. Rudzki i S-ka	0.96	0.81	0.89	0.81
Bank Powszechny Kredyt.	—	—	—	—	Starachowickie Zakł. Górn.	1.15	0.98	1.15	1.01
„ Ziemiński Kredytowy	—	—	—	—	Suchedniów	—	—	—	—
„ Hipoteczny Akcyjny	—	—	—	—	Trzebina	—	—	—	—
Fabryki chemiczne.					„Unja”	—	—	—	—
„Cerata”	—	—	—	—	„Ursus” S. A.	0.55	0.50	0.50	0.50
„Grodzisk” Zakłady Chem.	—	—	—	—	Wulkan	—	—	—	—
Sole Potasowe	—	—	—	—	L. Zieleniewski w Krakowie	10.00	9.50	9.50	9.75
Kijewski i Scholtze	0.10	—	0.10	—	Zjedn. Fab. Masz. i Narz. Rol.	—	—	—	—
M. Leszczyński i S-ka	—	—	—	—	Fabr. Wyrob. Włók.				
Przem. Chem. Zgierz	—	—	—	—	Konopie	—	—	—	—
Przetw. Mydl. Fryd. Puls	0.43	0.39	0.43	0.39	Zawiercie	7.15	6.50	6.75	6.50
Ludwik Spiess i Syn	2.25	2.05	2.25	2.10	Żyrardów . . . . . II em.	8.50	8.00	8.50	8.00
„Strem” Sp. Akc.	—	—	—	—	Przedsięb. Handl.				
Przetw. Chm. Henryk Welt	—	—	—	—	Bednawski Wł.	—	—	—	—
Wildt S-ka Akc.	—	—	—	—	„Belpol”	—	—	—	—
Przedsięb. Elektr.					L. J. Borkowski	0.48	0.36	0.44	0.36
Tow. „Elektryczność”	—	—	—	—	„Hurt”	—	—	—	—
Elektr. w Zagłębiu Dąbrow.	—	—	—	—	Bracia Jabłkowski	—	—	—	—
Polskie Tow. Elektryczne	—	—	—	—	Polska Centrala Handlowa	—	—	—	—
Tow. Przemysłowe „Kabel”	—	—	—	—	Sp. Ak. Skupu Skór i Garb.	—	—	—	—
„Siła i Światło”	0.18	0.15	0.15	0.15	Syndykat Roln. Warszawa	1.20	1.15	1.20	—
Brown Boveri	—	—	—	—	Szumilin	—	—	—	—
Fabryki Cukru.					„Tkanina”	—	—	—	—
Sp. Akc. „Chodorów”	4.10	4.00	4.00	4.00	Zach. Tow. dla Hand. i Przem.	—	—	—	—
„Czersk”	—	—	—	—	Przedsięb. Transp.				
„Częstocice”	0.90	0.85	0.88	0.87	„Polbal” Pol. Bal. Tow.	—	—	—	—
„Gosławice”	1.20	1.10	1.15	1.10	„Polski Lloyd”	—	—	—	—
„Michałów”	—	—	—	—	Transport i Żegluga	0.09	0.08	0.09	0.08
„Nieledeń”	—	—	—	—	Przedsięb. Różne.				
Ostrowite	—	—	—	—	Biblioteka Polska	—	—	—	—
Warsz. Tow. Fabr. Cukru	2.35	1.90	2.35	1.90	„Ćmielów”	—	—	—	—
Fabryki Cementu.					„Granum”	—	—	—	—
„Firley”	0.40	0.35	0.40	0.35	„Eternit”	—	—	—	—
„Łazy”	0.09	0.06	0.09	0.07	Haberbusch i Schiele	5.00	4.90	4.95	4.90
„Wysoka”	—	—	—	—	Kluczevska Fabr. Papieru	—	—	—	—
Przemysł drzewny.					St. Majewski i S-ka	13.75	13.25	13.25	13.75
Drzewny Przemysł i Handel	—	—	—	—	Martens i Ad. Daab.	—	—	—	—
Przemysł i Eksport Leśny	—	—	—	—	„Krakus”	—	—	—	—
Kopalnie i Zakł. Hutn.					Marynin	—	—	—	—
Warsz. Kopalnie Węgla	2.60	2.20	2.60	2.20	Mirkowska Fabr. Papieru	—	—	—	—
					Młynotwórnia	—	—	—	—
					Polski Przemysł Korkowy	—	—	—	—
					„Polus”	—	—	—	—
					Pustelnik	—	—	—	—
					Spirytus	1.50	1.10	—	1.10
					Dźwignia	—	—	—	—
					Tehate	—	—	—	—
					Tow. Poż. Zast. Ruch.	—	—	—	—

GIEŁDY ZAMIEJSCOWE.

Wyd. nieof.

MARZEC 1926 R.

Kursy końcowe

N A Z W A	Wart. nom. akcyj	Zł. 25/III	N A Z W A	Wart. nom. akcyj	Zł. 25/III
Poznań.					
Bank Kwil. Potocki i S-ka	1000	1.90	„Górka” (Cement)	1000	6.40
„Poznański	„	0.05*	Siersza Górnicza	„	1.90
„Przemysłowców	„	0.60	Siersza Elektrownia	200	0.12
„Związku Spółek Zar.	„	4.00	Tepege	1000	0.21*
„Polski Handlowy	„	0.10*	Pokucie	1000	—
„Poznański Ziemiąn	„	2.60*	Oikos	„	1 25*
„Młynarzy Zach. Z. Pol.	„	—	Strug	„	0.30*
Arkona	„	0.60	Syndykat Koszykarski	500	0.08*
Barcikowski R.	„	0.80	Niemojowski S. W.	1000	0.16*
Browar Krotoszyński	„	—	Trzebina—Tluszcze	350	6.50
Cegielski H.	Zł. 50	6.50	Ćmielów Fabr. Porc.	1000	0.15
Centrala Rolników	Mk. 1000	0.50	„Krakus”	280	0.18
Centrala Skór	„	—	Chodorów.	1000	4.05
Cukrownia „Zduny”	„	20.00	Cukrownia „Chybie”	„	3.15
Garbarnia Sawicki i S-ka	„	—	Azot	„	0.17
„Goplana”	„	0.90	„Piasecki” fabr. czek.	500	1.30
Hartwig C.	„	0.20	Polskie Zakł. Garbarskie	500	—
Hartwig Kantorowicz	„	—	L w ó w.		
Hurtownia Skór	1000	0.70	Bank Akcyjny Związkowy	280	—
Hurtownia Związkowa	„	—	„Dyskontowy Lwowski	280	—
Hurtownia Sp. Spożywców	„	0.65*	„Handl. Pol. Poznański	1000	—
Hertzfeld i Victorius	500	2.00	„Hipoteczny Akcyjny	280	—
„Iskra” Fabr. zap.	„	—	„Hipoteczny Ziemski	„	—
Lacoma	„	—	„Małopolski	„	—
„Len” w Toruniu	„	—	„Powszechny Kredyt	„	0.04*
Lubań Fabr. Przetw. Ziemn.	„	55.00	„Przemysłowy	540	—
Młyn Ziemiański	„	—	„Ziemski Kredytowy	280	0.13*
Młynotwórnia	„	—	„Browary Lwowskie	1000	—
Pendowski	„	—	„Chodorów”	„	4.10
Roman May	„	18.50	„Karpalit”	140	—
Poznańska Spółka Drzew.	540	0.22	Ćmielów Fabr. Porc.	1000	0.15
Wojciechowo	„	—	Portland z S.	„	—
Wielkop. Wytwórnia Chem.	1000	0.30	Galicja	238	—
Papiernia w Bydgoszczy	„	—	Gafota fabr. obuwia	140	0.25*
Piechcin F. Wapna	„	3.50	„Górka”	1000	—
„Pneumatyk”	„	0.06	„Oikos”	„	0.70
„Płótno”	„	0.10	Warsz. Sp. Akc. Bud. Parow.	500	—
Starogardzka Fabr. Mebli	„	0.25*	„Pezet”	„	—
Tkanina	„	—	Pocisk	„	0.65*
„Tri”	„	13.00*	Polski Glob	500	—
„Unja” Zjed. Fabr. Maszyn	„	3.20	Polska Nafta	„	0.18
„Wagon” Ostrów	„	1.20*	Polskie Tow. Budowlane	„	—
„Wisła” Bydgoszcz	„	2.00	Polskie Tow. Handlowe	140	—
Włókno	„	—	Rakszawa	„	—
Zjed. Browar. Grodziskie	280	0.80	Siersza-Elektrownia	200	0.13
Kraków.			Górnicza Siersza	1000	6.30
Bank Polski Przemysłowy	280	0.08*	Tepege	760	—
„Hipoteczny Akcyjny	„	0.45*	„Tesp” Sól potasowa	1000	—
„Bank Małopolski	1000	0.20*	Zieleniewski L	„	9.10
„Ziemski Kredytowy	280	0.15*	Zegluga Polska	140	0.05
„Powsz. Kredytowy	„	0.03*	* oznacza kursy bez tranzakcyj.		
„Komercyjny	„	0.13*			
Polskie Tow. Handl. (Tohan)	140	0.19			
„Impex”	140	—			
B-cia Rolniczy	500	—			
Pharma	700	0.83*			
Polski Glob	500	0.16			
Zegluga Polska	140	0.05			
L. Zieleniewski	1000	9.10			
Trzebina—Żelazo	140	0.16			
Pocisk	350	—			
Warsz. Tow. Bud. Parow.	500	0.18			
Automotor	500	—			

PRZYPOMINAMY SZ. CZYTELNIKOM

że czas opłacić prenumeratę za I półrocze zł. 12

na konto w P. K. O. 1465.

REDAKTOR I WYDAWCA: MIECZYSLAW MAJCHER.

Zakłady Drukarskie F. Wyszyński i S-ka, w Warszawie, Warena 15.